Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Комуністычная Партыя (бальшэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і Мінскага Абкома КП(б)Б

№ 256 (6835) | 2 лістапада 1940 г., субота | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

УКАЗ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР Аб узнагароджанні Бурат-Мангольскага Дзяржаўнага музыкальна-драматычнага тэатра ордэнам Леніна.

УКАЗ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР Аб парадку прымянення артыкула 69 «Палажэння аб выбарах у абласныя, раённыя, гарадскія, сельскія і пасялковыя Советы дэпутатаў працоўных БССР» пры выстаўленні кандыдатаў у дэпутаты мясцовых Советаў дэпутатаў працоўных БССР у сельскіх мясцовасцях заходніх абласцей Беларускай ССР.

Новы парадак залічэння студэнтаў на стыпендыі. (Гутарка з старшынёй Камітэта па справах вышэйшай школы пры Соўнаркоме СССР тав. С. В. Кафтанавым).

Насустрач XXIII гадавіне Кастрычніка.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ: Г. Наумаў — Райком і адстаючыя прадпрыемствы.

АРТЫКУЛЫ: Г. Бярозкін — Гістарычныя паэмы Янкі Купалы. П. К. Івановіч — Як мы атрымалі 4.236 пудоў бульбы з гектара. К. Пырх— Улічыць урокі першых дзён.

Насустрач выбарам у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных заходніх абласцей БССР. КВІТНЕЕ СОВЕЦКІ БЕЛАСТОК. Е. Уздзенскі — Дэпутат. Д. Сямёнаў — Шырокі размах выбарчай кампаніі. С. Меламед — Працуем на сябе, на свой народ. І. Ражноўскі — Горад мяняе сваё аблічча. А. Машэвіцкі — Ажыццяўляюцца лепшыя мары народа. Б. Беластоцкая — Радасна мне за маю сям'ю. Ю. Гіжэўская — Вялікае шчасце.

І. Мікусон — Міжнародны агляд.

ЗА РУБЯЖОМ:

Германскія паведамленні.

Англійскія паведамленні.

Грэка-італьянская вайна.

За строгую эканомію электраэнергіі!

З кожным годам расце энергагаспадарка нашай рэспублікі. Мільёны рублёў асігноўваюцца на будаўніцтва новых станцый, на расшырэнне існуючых. Пушчаная ў эксплаатацыю ў годы сталінскіх пяцігодак Белдрэс ім. Сталіна, якая працуе на мясцовым паліве, забяспечвае электраэнергіяй буйнейшыя прамысловыя цэнтры БССР — Віцебск, Магілёў, Оршу. За гэты перыяд пабудавана таксама многа дробных электрастанцый у сельскіх мясцовасцях.

Наша энергагаспадарка, аднак, не паспявае яшчэ за бурным ростам соцыялістычнай прамысловасці і значна адстае ад тэмпаў развіцця астатніх галін народнай гаспадаркі. У гарадах і абласных цэнтрах адчуваецца востры недахоп у электраэнергіі. Асабліва моцна гэта адчуваецца ў Мінску, дзе дэфіцыт у магутнасці станцый складае звыш 10.000 кіловат.

Партыя і ўрад прымаюць усе меры к таму, каб не толькі поўнасцю задаволіць растучыя патрэбнасці прамысловасці і насельніцтва, але і стварыць значныя рэзервы электрычных магутнасцей. Для гэтага зараз разгортваецца падрыхтоўка да будаўніцтва другой раённай электрастанцыі на базе Васілевіцкага тарфяного масіва. Першая чарга яе павінна быць гатова к канцу 1942 года. Расшыраецца Мінская ГЭС-2, падрыхтоўваюцца к пуску электрастанцыі ў Мазыры, Ельску, Уздзе і іншых раёнах. Але і дзейнічаючыя электрастанцыі могуць значна паўней і лепш задаволіць патрабаванні прамысловасці і насельніцтва.

Электрастанцыі ўступілі ў самы адказны і напружаны перыяд: пачаўся асенне-зімовы максімум. Энергетычная гаспадарка павінна зараз працаваць як дакладны, спраўна дзейнічаючы механізм. Кожная агрэгат лінія павінна быць выверана таксама старанна, як вывяраюцца адказныя дэталі турбіны або катла. Малейшы дэфект у кабелі, неахайнасць на размеркавальным устройстве могуць вывесці са строю магутны агрэгат.

Бесперабойнае забеспячэнне электраэнергіяй у многім залежыць ад дысцыплі[ны] самых спажыўцоў. Эканомія і беражлівыя адносіны да расходвання электрычнай энергіі як на тэхнічныя мэты, так і на асвятленне з'яўляюцца неабходнай умовай для нармальнай работы фабрык, заводаў, устаноў, гандлёвых памяшканняў і т. д. Між тым на многіх прадпрыемствах Мінска, Гомеля, Беластока драпежніцка растранжырваецца дэфіцытная электраэнергія, злосна нарушаюцца ўстаноўленыя графікі, пастаянна перарасходуюцца змен[н]ыя і сутачныя нормы спажывання энергіі. Усякі перарасход электраэнергіі з'яўляецца антыдзяржаўным учынкам, бо ён дэзарганізуе работу фабрык і заводаў.

Гэтага, на жаль, не хочуць зразумець кіраўнікі мінскай фабрыкі «Комунарка» (дырэктар тав. Быстроў). Пастаноўка эксплаатацыі электрагаспадаркі на гэтым прадпрыемстве зусім нездавальняючая. Непрадукцыйныя затраты электраэнергіі на фабрыцы выключна вялікія. Кіраўніцтва электрацэхам ускладзена на малакваліфікаванага манцёра. У механічных майстэрнях, а таксама ў іншых цэхах ёсць нямала выпадкаў, калі трансмісіі круцяцца ўхаластую па 15—30 мінут. Без патрэбы ўключаецца асвятленне ў дзённы час.

Вялікая частка матораў загружана ўсяго на 30—50 проц. Пяць матораў заводачных машынак магутнасцю ў 0.75—30 кіловата загружаны ўсяго напалавіну. Такія прыклады можна прывесці і па іншых відах станкоў і машын.

Цяперашні стан абсталявання на фабрыцы прыводзіць да значнага паніжэння каэфіцыента карыснага дзеяння энергасілавых установак. За дрэнны косінус фі (0,5) прадпрыемства ўплаціла 48 тыс. рублёў штрафу.

Арыентыровачны падлік паказвае, што толькі замена матораў на гэтым прадпрыемстве можа зэканоміць расход электраэнергіі на 15—20 проц. і павысіць косінус фі да 0,75.

Буйнейшым спажыўцом электраэнергіі ў Мінску з'яўляецца трамвай. У яго абшырнай гаспадарцы ёсць вялікія магчымасці для эканоміі энергіі. Практыка мінулых год паказала, што Мінтрамвай дрэнна рыхтаваўся да зімы. Пуці былі запушчаны, своечасова не ачышчаліся ад снегу, што выклікала значны перарасход электраэнергіі. Гэтага ні ў якім разе нельга дапусціць у бягучым годзе.

Нельга не адзначыць зусім недапушчальную марудлівасць у зацвярджэнні графіка расходу электраэнергіі прадпрыемствамі на перыяд асенне-зімовага максімума. Графік да гэтага часу не даведзен да фабрык і заводаў.

Няма эфектыўнай барацьбы за эканомію электраэнергіі і на прадпрыемствах Гомеля. Камбінат «Везувій» замест устаноўленай яму нормы сутачнага расходвання электраэнергіі ў 200 кіловат фактычна спажывае 300. На многіх вуліцах Гомеля сярод белага дня гараць фанары.

Нельга больш мірыцца з такім драпежніцкім растранжырваннем электраэнергіі. Трэба павесці рашучую барацьбу з тымі, хто бескарысна расходуе электраэнергію і гэтым наносіць буйнейшыя страты дзяржаве.

За перарасход кожнай кіловат-гадзіны трэба караць так-жа, як за растрату дзяржаўнай і грамадскай уласнасці. Пара ўсім гаспадарнікам грунтоўна запомніць і ўсвоіць, што электраэнергія — найкаштоўнейшы народны здабытак, і нікому не дазволена разбазарваць яе.

Партыйныя арганізацыі прадпрыемстваў і ўстаноў абавязаны ўстанавіць жорсткі кантроль за расходваннем электраэнергіі, нарушальнікаў нормы прыцягваць да суровай адказнасці.

Эканоміць электраэнергію трэба штодзённа, штогадзінна. Кожная зрасходваная кіловат-гадзіна павінна даць максімум прадукцыі. Гэтага патрабуюць партыя, урад, гэтага патрабуюць інтарэсы нашай народнай гаспадаркі.

Прапануючы павесці рашучую барацьбу з безгаспадарчасцю, прастоямі і стратамі ў вытворчасці, XVIII з'езд ВКП(б) указаў, што важнейшай задачай усіх прадпрыемстваў прамысловасці, комунальнай гаспадаркі, транспарта і сельскай гаспадаркі з'яўляецца эканомія паліва і электраэнергіі.

На кожнай фабрыцы, на кожным заводзе ёсць вялікія магчымасці для эканоміі электраэнергіі. Гэта з усёй яскравасцю пацвярджае вопыт мінскага скурзавода «Бальшэвік». Кіраўнікі прадпрыемства разам з усім рабочым калектывам сур'ёзна, па-бальшэвіцку падышлі да вырашэння гэтага важнейшага пытання і дабіліся нямалых поспехаў. Толькі за 9 месяцаў бягучага года завод зэканоміў 140.000 кіловат-гадзін электраэнергіі, атрымаўшы ад электрастанцыі каля 85 тысяч рублёў прэміі. Устаноўка статычных кандэнсатараў дала магчымасць павысіць косінус фі да 0,99.

Вялікая работа была прароблена ў цэхах па пераводу машын ад групавых прываду на індывідуальныя, па замене магутных матораў меншымі. Кожны начальнік цэха, майстар, кожны рабочы прасякнуты пачуццём вялікай адказнасці за эканомію электраэнергіі. Вопыт завода «Бальшэвік» у справе эканоміі электраэнергіі заслугоўвае ўвагі ўсіх прадпрыемстваў рэспублікі.

У IV квартале бягучага года перад прамысловасцю БССР стаяць вялікія і адказныя задачы. Трэба пакрыць прарыў за мінулыя месяцы і поўнасцю выканаць гадавы план. Паспяховае вырашэнне гэтых задач у многім залежыць ад чоткай работы электрастанцый, ад нармальнага, бесперабойнага забеспячэння прадпрыемстваў электраэнергіяй. Эканомія электраэнергіі — бальшавіцкая задача кожнага работніка, кожнай арганізацыі і ўстановы.

Пленум Магілёўскага гаркома КП(б)Б

МАГІЛЁЎ, 1 лістапада. (Кар. «Звязды»). 31 кастрычніка адбыўся пленум Магілёўскага гарадскога камітэта КП(б)Б. [illegible] Хаўкіна аб рабоце гарадской партыйнай арганізацыі па прыёму ў партыю.

За справаздачны перыяд у члены КП(б)Б прынята 302 чалавекі, кандыдатамі ў члены партыі — 170. Сярод прынятых [illegible] рабочых. [illegible]

У радзе пярвічных партыйных арганізацый [illegible]

[illegible] партыі каля 400 маюць прастрочаны кандыдацкі стаж. 23 камуністы за апошні час выключаны з радоў ВКП(б) [illegible]

Чл[е]ны пленума востра крытыкавалі бюро гаркома за няўважлівае кіраўніцтва [illegible] Пасля пастановы [illegible] Савета СССР ад 26 чэрвеня і 10 ліпеня. За 9 месяцаў прамысловасць горада выканала гадавы план толькі на 63,2 проц., праўда, у IV квартале 1940 года работа [illegible]

Партыйная арганізацыя мае значныя [illegible]

Пленум прыняў па дакладу рашэнне, [illegible]

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР

АБ ПАРАДКУ ПРЫМЯНЕННЯ АРТЫКУЛА 69 «ПАЛАЖЭННЯ АБ ВЫБАРАХ У АБЛАСНЫЯ, РАЁННЫЯ, ГАРАДСКІЯ, СЕЛЬСКІЯ І ПАСЯЛКОВЫЯ СОВЕТЫ ДЭПУТАТАЎ ПРАЦОЎНЫХ БССР» ПРЫ ВЫСТАЎЛЕННІ КАНДЫДАТАЎ У ДЭПУТАТЫ МЯСЦОВЫХ СОВЕТАЎ ДЭПУТАТАЎ ПРАЦОЎНЫХ БССР У СЕЛЬСКІХ МЯСЦОВАСЦЯХ ЗАХОДНІХ АБЛАСЦЕЙ БЕЛАРУСКАЙ ССР

Устанавіць, што права выстаўлення кандыдатаў у дэпутаты абласных, раённых, гарадскіх, сельскіх і пасялковых Советаў дэпутатаў працоўных у сельскіх мясцовасцях заходніх абласцей Беларускай ССР ажыццяўляюць, побач з рэспубліканскімі, абласнымі і раённымі органамі грамадскіх арганізацый і таварыстваў працоўных, — агульныя сходы сялян [illegible]

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР Н. НАТАЛЕВІЧ.
Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР Л. ПАПКОЎ.

1 лістапада 1940 г.
г. Мінск.

Пачалося вылучэнне кандыдатаў у дэпутаты

ПІНСК, 1 лістапада. (БЕЛТА). Сёння на многалюдных сходах рабочых, служачых і інтэлігенцыі прадпрыемстваў горада Пінска пачалі вылучаць кандыдатаў у дэпутаты абласнога Совета. [illegible] Леніна—Сталіна.

Больш 450 рабочых першай змены запалкавай фабрыкі імені 17 верасня сабраліся на перадвыбарчы сход. Пасля выступлення сакратара гарадскога камітэта партыі тав. Кундовіч слова прадастаўляецца лепшай стаханаўцы фабрыкі Роні Фрыдман.

— Калектыў нашага прадпрыемства,— гаворыць яна,—добра ведае стаханаўкумногастаночніцу тав. Дрыжун. З 1920 года працуе яна на фабрыцы. Пасля нацыяналізацыі прадпрыемства тав. Дрыжун адна з першых пачала ўжываць стаханаўскія метады работы. Яна не толькі сама добра працуе, але дзеліцца вопытам з [illegible]

[illegible] Калектыў прадпрыемства аднадушна падтрымаў прапанову тав. Фрыдман.

Рабочыя, служачыя і інжынерна-тэхнічныя работнікі фанерцага завода вылучылі кандыдатам у дэпутаты абласнога Совета былога шахцёра Аляксандра Лаўрэнцьевіча Завадскага. За рэволюцыйную дзейнасць тав. Завадскі 11 год праседзеў у турмах панскай Польшчы. Зараз ён працуе ў Пінску дырэктарам трэста гасцініц.

Многалюдны перадвыбарчы сход адбыўся таксама ў раённым цэнтры Целяханы. Калектыў Целяханаўскага лесазавода вылучыў кандыдатам у дэпутаты абласнога Совета намесніка старшыні аблвыканкома, дэпутата Вярхоўнага Совета БССР Андрэя Пятровіча Шалабасава.

НА ХАЛАСТЫМ ХАДУ

БАРАНАВІЧЫ, 1 лістапада. (Кар. «Звязды»). Нядаўна паміж загадчыкам аддзела прапаганды і агітацыі Клецкага райкома партыі тав. Старчанка і пампалітам соўгаса «Чырвоная звязда» тав. Каганскім адбылася такая тэлефонная размова:

— Мне, брат, дазарэзу патрэбны весткі аб агітацыі. На першых парах хоць-бы назаві прозвішчы агітатараў, — просіць тав. Старчанка.

— Я яшчэ не пачаў займацца. Тут і так работы па вушы. Не ведаю, за што ўхапіцца, — адказвае Каганскі.

— Ну, брат, я ў гэтым не вінаваты. Ад мяне такіх вестак патрабуе абком партыі.

Пампаліт соўгаса, ён-жа кіраўнік агіткалектыва. усё-ж назваў прозвішча аднаго агітатара, які распачаў работу ў гуртку. А што робяць астатнія 30 агітатараў? Нічога. Яны яшчэ не паспелі «ўключыцца».

І гэта невыпадкова. Прайшло больш поўмесяца з пачатку выбарчай кампаніі, а агітацыйна-масавая работа ў раёне яшчэ па сутнасці не распачата. З 28 агіткалектываў ні адзін як належыць не працуе. Толькі некалькі агітатараў правялі з выбаршчыкамі першыя заняткі.

Райком партыі ў апошні час аслабіў кіраўніцтва перадвыбарчай кампаніяй. Аддзел прапаганды і агітацыі не ведае, як працуюць агіткалектывы. Так, у якасці лепшага агітатара тав. Старчанка назваў кладаўшчыка соўгаса «Туча» тав. Новіка, які ўжо больш месяца хварэе і, зразумела, не прымае ніякага ўдзелу ў выбарчай кампаніі. Адным з узорных агіткалектываў, па яго думцы, з'яўляецца той, якім кіруе начальнік дарожнага аддзела тав. Белахвостаў. Але выявілася, што ў гэтым «перадавым» агіткалектыве да 1 лістапада яшчэ ні адзін агітатар нічога не зрабіў. Агітатар тав. Славута Аляксандр нават не ведае свайго ўчастка. Многія агітатары нічога не робяць і чакаюць дапамогі.

Наогул намечаныя ў раёне канкрэтныя мерапрыемствы па правядзенню агітацыйна-масавай работы астаюцца пакуль што на паперы. Райком партыі прымае «разгорнутыя» рашэнні, а тав. Старчанка тут-жа акуратна пацыркае [illegible]

усё рухаецца на халастым хаду.

Аслабленне агітацыі сказалася на выкананні палітычна-гаспадарчых задач гэтага года. Калі раней Клецкі раён быў адным з перадавых у Баранавіцкай вобласці, то цяпер ён значна адстаў. Тут яшчэ не закончан абмалот зернавых культур, не выканан план зяблевага ворыва.

Усё гэта абавязвае райком партыі ў бліжэйшыя дні карэнным чынам палепшыць кіраўніцтва перадвыбарчай агітацыяй.

Выбарчая літаратура для заходніх абласцей БССР

Выдавецтвам пры СНК БССР выдана на польскай мове і разаслана ў заходнія вобласці БССР 50 тысяч экземпляраў Канстытуцыі БССР, 100 тысяч экземпляраў Палажэння аб выбарах у абласныя, гарадскія, раённыя і сельскія Советы дэпутатаў працоўных.

У бліжэйшыя дні выйдуць з друку і будуць разасланы даклад таварыша Сталіна на VIII Надзвычайным з'ездзе Советаў і 10 тысяч экземпляраў Канстытуцыі СССР.

(БЕЛТА).

Новы парадак залічэння студэнтаў на стыпендыі

ГУТАРКА З СТАРШЫНЁЙ КАМІТЭТА ПА СПРАВАХ ВЫШЭЙШАЙ ШКОЛЫ ПРЫ СОЎНАРКОМЕ СССР ТАВ. С. В. КАФТАНАВЫМ

У адпаведнасці з пастановай Соўнаркома СССР ад 2 кастрычніка гэтага года з учарашняга дня ўступіў у сілу новы парадак назначэння студэнтам стыпендыі. Як вядома, на стыпендыі залічаюцца студэнты, атрымаўшыя ў веснавую экзаменацыйную сесію не менш двух трацей ацэнак «выдатна», а астатнія не ніжэй «добра», г. зн. пры трох экзаменах — атрымаўшыя дзве выдатныя ацэнкі і адну «добра»; пры чатырох экзаменах — атрымаўшыя тры ацэнкі «выдатна» і адну «добра»; пры пяці экзаменах — чатыры ацэнкі «выдатна» і адну «добра»; пры шасці экзаменах — чатыры ацэнкі «выдатна» і дзве «добра»; пры сямі экзаменах — пяць «выдатна» і дзве «добра».

З студэнтаў першых курсаў залічаюцца на стыпендыі прынятыя ў ВНУ без экзаменаў выдатнікі сярэдніх школ або атрымаўшыя пры прыёмных экзаменах не менш двух трацей ацэнак «выдатна», а астатнія «добра». Прадстаячая экзаменацыйная сесія бягучага года дасць магчымасць атрымаць стыпендыі тым студэнтам, якія даб'юцца выдатных поспехаў. Стыпендыі захоўваюцца за студэнтамі-стыпендыятамі, абараняючымі дыпломны праект або даючымі дзяржаўныя экзамены да 1 студзеня 1941 года.

Створаны ўсе ўмовы для ўзмацнення самастойнай работы студэнтаў. Некаторыя студэнты змогуць спалучаць вучобу з практычнай работай. У радзе ВНУ частка заняткаў будзе праводзіцца ў дзве змены — раніцой і вечарам, дапускаецца свабоднае наведванне студэнтамі адной трэці вучэбных заняткаў, прадугледжаных вучэбным планам, з абавязковым выкананнем усіх практычных работ і здачай усіх экзаменаў ва ўстаноўленыя тэрміны.

Новы парадак назначэння стыпендый студэнтам за выдатныя поспехі безумоўна павысіць якасць вышэйшай асветы, будзе стымуліраваць рост паспяховасці. Аднак, як паказала праведзеная намі праверка, далёка не ўсе дырэктары ВНУ забяспечваюць правільнае правядзенне ўказанняў Камітэта па справах вышэйшай школы аб змяненні парадку назначэння стыпендый. У асобных ВНУ дапушчаны грубыя нарушэнні. Дзе-ні-дзе штучна павышаліся ацэнкі шляхам чараздачы дысцыплін, па якіх студэнты атрымалі ў вясеннюю сесію пасрэдныя і нават нездавальняючыя адзнакі.

Зараз, у сувязі з устанаўленнем новага парадку назначэння стыпендый студэнтам па выніках экзаменаў, асабліва павышаецца адказнасць прафесараў і выкладчыкаў вышэйшых навучальных устаноў за правільнасць ацэнак ведаў студэнтаў. Прафесары, выкладчыкі павінны ставіць ацэнкі ў поўнай адпаведнасці з тымі ведамі, якія студэнты выяўляюць на экзаменах.

Дырэктары ВНУ, студэнцкія арганізацыі павінны ў новых умовах работы вышэйшай школы дабіцца павышэння якасці вышэйшай асветы, палітычнага выхавання студэнтаў з тым, каб выпускаць высокакваліфікаваных спецыялістаў, гатовых аддаць усе сілы і веды нашай вялікай радзіме.

(ТАСС).

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР

АБ УЗНАГАРОДЖАННІ БУРАТ-МАНГОЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА МУЗЫКАЛЬНА-ДРАМАТЫЧНАГА ТЭАТРА ОРДЭНАМ ЛЕНІНА

За выдатныя поспехі ў справе развіцця бурат-мангольскага музыкальна-драматычнага мастацтва ўзнагародзіць Бурат-Мангольскі дзяржаўны музыкальна-драматычны тэатр **Ордэнам Леніна.**

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР М. КАЛІНІН.
Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР А. ГОРКІН.

Масква, Крэмль.
31 кастрычніка 1940 г.

Узнагароджанне ўдзельнікаў дэкады бурат-мангольскага мастацтва

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР ад 31 кастрычніка г. г. за выдатныя заслугі ў справе развіцця бурат-мангольскага тэатральнага і музыкальнага мастацтва ўзнагароджаны:

Ордэнам Леніна — Цыдэнжапаў Гомбо Цыдэнжапавіч — народны артыст Бурат-Мангольскай АССР, мастацкі кіраўнік Бурат-Мангольскага дзяржаўнага музыкальна-драматычнага тэатра.

Ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга ўзнагароджана 10 чалавек. Сярод іх: **Балдано** Намжыл Гармаевіч — народны артыст Бурат-Мангольскай АССР, драматург-рэжысёр; **Гендунава** Найдан Дашынамжылаўна — заслужаная артыстка Бурат-Мангольскай АССР, артыстка Бурат-Мангольскага дзяржаўнага музыкальна-драматычнага тэатра; **Пятрова** Надзежда Казакаўна — артыстка Бурат-Мангольскага дзяржаўнага музыкальна-драматычнага тэатра і іншыя.

Ордэнам «Знак Почета» ўзнагароджана 18 чалавек.

Медаллю «За трудовое отличие» ўзнагароджана 37 чалавек.

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Совета РСФСР за выдатныя заслугі ў развіцці тэатральнай і музыкальнай культуры прысвоены пачотныя званні раду ўдзельнікаў дэкады бурат-мангольскага мастацтва. Званне заслужанага дзеяча мастацтваў РСФСР прысвоена 2 чалавекам, званне заслужанага артыста РСФСР — 5 чалавекам.

(ТАСС).

У Совеце Народных Камісараў СССР

АБ МЕРАПРЫЕМСТВАХ ПА РАЗВІЦЦЮ МАСТАЦТВА БУРАТ-МАНГОЛЬСКАЙ АССР

У мэтах стварэння спрыяючых умоў для далейшага развіцця мастацтва Бурат-Мангольскай АССР Совет Народных Камісараў СССР пастанавіў:

1. Зацвердзіць да пабудовы ў 1941—1942 гг. будынак для Бурат-Мангольскага музыкальна-драматычнага тэатра ў г. Улан-Удэ на 800 месц каштарысным коштам у 7 млн. рублёў.

2. Зацвердзіць да пабудовы ў 1941 годзе жылы дом для работнікаў мастацтваў у г. Улан-Удэ каштарысным коштам у 900 тыс. рублёў.

3. Зацвердзіць да пабудовы ў 1941 годзе будынак майстэрняў у г. Улан-Удэ для мастакоў каштарысным коштам у 500 тыс. рублёў.

4. Уключыць у план капітальных работ Камітэта па справах мастацтваў пры Соўнаркоме СССР на 1941 год асігнаванні на капітальнае будаўніцтва па Бурат-Мангольскай АССР у суме 2,5 млн. рублёў.

5. Выдзеліць Камітэту па справах мастацтваў пры Соўнаркоме СССР на IV квартал 1940 г. 500 тыс. рублёў для правядзення падрыхтоўчых работ к паказанаму вышэй будаўніцтву і на дабудову будынка летняга тэатра ў г. Улан-Удэ.

Аб прэміраванні ўдзельнікаў і арганізатараў дэкады бурат-мангольскага мастацтва ў г. Маскве

Совет Народных Камісараў СССР пастанавіў прэміраваць удзельнікаў і арганізатараў дэкады бурат-мангольскага мастацтва ў г. Маскве грашовай прэміяй у размеры 2-месячнага аклада.

Дзеці, якія ўдзельнічалі ў дэкадзе, прэміруюцца пуцёўкамі ў дамы адпачынку і санаторыі. (ТАСС).

20-годдзе аўтаноміі Калмыкіі

ЭЛІСТА, 1 лістапада. (ТАСС). 2 лістапада працоўныя Калмыцкай АССР адзначаюць дваццацігоддзе сваёй аўтаноміі. Адкрыецца юбілейная сесія Вярхоўнага Совета рэспублікі. Сталіца Калмыкіі прыняла святочны выгляд.

Сёння на ўрачыстасці прыбылі прадстаўнікі брацкіх рэспублік — Марыйскай АССР, Удмуртыі, Чувашыі, Кабардына-Балкарыі. З розных куткоў Совецкага Саюза атрымана многа прывітальных тэлеграм. Адкрылася юбілейная выстаўка. Яна расказвае аб дасягненнях калмыцкага народа за 20 год.

НАСУСТРАЧ XXIII ГАДАВІНЕ КАСТРЫЧНІКА

Перадкастрычніцкія падарункі прадпрыемстваў Гомеля

ГОМЕЛЬ, 30 кастрычніка. **(Кар. «Звязды»).** На фабрыках і заводах горада з кожным днём шырыцца перадкастрычніцкае соцыялістычнае спаборніцтва. Перадавыя прадпрыемствы рапартуюць аб датэрміновым выкананні дзесяцімесячнага плана. Працоўныя Гомеля ў падарунак маці-радзіме выпусцяць звыш плана на сотні тысяч рублёў розных відаў прадукцыі.

Перадавое прадпрыемства горада, абутковая фабрыка «Праца», дзе дырэктарам ордэнаносец тав. Рубінчык, 27 кастрычніка датэрмінова закончыла 10-месячную праграму. Калектыў фабрыкі к канцу месяца выпусціць звыш плана 6.000 пар абутку.

Датэрмінова выканалі дзесяцімесячную праграму раней адстаўшыя гомельская электрастанцыя, ложкавая фабрыка імені Валадарскага, фабрыка «Палесдрук» і рад арцелей горада.

Стаханаўцы кандытарскага камбіната «Спартак» вялікае свята адзначаюць новым патокам рацыяналізатарскіх прапаноў. Ужо ўнесены дзесяткі такіх прапаноў, якія даюць велізарную эфектыўнасць у падняцці прадукцыйнасці працы і эканоміі сыравіны.

Заслугоўвае ўвагі рацыяналізатарская прапанова, унесеная начальнікам карамельнага цэха камбіната комуністам тав. Кофманам. Ён прапануе механізіраваць падачу начыначнай сыравіны для карамелі. Гэты працэс лічыўся самым працаёмкім на камбінаце. На ім было занята 10 рабочых. Прапанова тав. Кофмана прадугледжвае падачу начынкі па спецыяльнай трубе прама ў напаўніцелі карамелі. Увесь гэты працэс будзе выканан адным чалавекам.

Занялі першае месца

ЖЛОБІН, 1 лістапада. (БЕЛТА). З чэсцю выконвае свае абавязацельствы ініцыятар перадкастрычніцкага спаборніцтва на Беларускай чыгунцы — калектыў дэпо Жлобін-паўночная. За 29 дзён кастрычніка паравознікі дэпо перавезлі звыш плана 7 тысяч тон грузу з агульным нагонам у пуці 40 гадзін, зэканоміўшы 13 проц. паліва замест узятых па абавязацельству 10 проц.

Значна перавыкананы паказчыкі па сярэднесутачнаму прабегу паравозаў і па тэхнічнай скорасці. Асабліва добрых рэзультатаў ваджэння цяжкавагавых паяздоў дабіліся машыністы-крываносаўцы тт. Рэдзя, Грузінскі, Жэўнерук, Мельнікаў і іншыя. 11 паравозаў дэпо атрымалі пашпарт-атэстат аб гатоўнасці да зімы.

Комплексная брыгада дэпо, якой кіруе майстар тав. Кізееў, выпускае з рамонту паравоз за 8 гадзін.

На 30 кастрычніка Жлобінскае аддзяленне руху перавыканала месячны план пагрузкі, заняўшы першае месца па Беларускай чыгунцы.

У ЧЭСЦЬ СВЯТА

БРАГІН. **(Па тэлефону).** Шырока разгарнулася перадкастрычніцкае соцыялістычнае спаборніцтва ў прамысловых арцелях Брагінскага раёна, Палескай вобласці. Швейная арцель «Чырвоная іголка» на 1 кастрычніка выканала гадавы план на 101 проц., выпусціўшы прадукцыі на 373.620 рублёў. Рабочыя арцелі абавязаліся да канца года даць звыш плана на 135 тыс. рублёў гатовай прадукцыі.

Абутковая арцель «Чырвоны кастрычнік» выканала план трэцяга квартала на 128 проц. Рабочыя гэтай арцелі ўзялі на сябе абавязацельства — план чацвертага квартала выканаць да 20 снежня, даць звыш плана гатовай прадукцыі на 20 тыс. рублёў. Рабочыя Фядот Дзянісенка і Іван Казан штодзённа выконваюць нормы выпрацоўкі на 130 — 140 проц.

Партыйнае жыццё

РАЙКОМ І АДСТАЮЧЫЯ ПРАДПРЫЕМСТВЫ

ГОМЕЛЬ, 29 кастрычніка. (Кар. «Звязды»). Днямі на Нова-Беліцкі запалкавы камбінат «Везувій» прыбыў інструктар аддзела кадраў райкома КП(б)Б тав. Каплан. Свой візіт ён прысвяціў дырэктару камбіната тав. Сіманоўскаму. Інструктара хвалявала адно пытанне: чаму зняты з работы загадчык аддзела кадраў камбіната Вінакураў? Атрымаўшы аб'ясненне, інструктар строга папярэдзіў дырэктара, што ў далейшым здымаць работнікаў без яго ведама ён не дапусціць.

На гэтым візіт інструктара закончыўся. Не пацікавіўшыся работай камбіната, не пагаварыўшы з кіраўнікам партыйнай арганізацыі, ён пакінуў прадпрыемства.

Гэты характэрны выпадак з усёй відавочнасцю паказвае, як Новабеліцкі райком КП(б)Б кіруе прамысловасцю раёна.

Новабеліцкі раён, некалі адсталая акраіна Гомеля, за годы сталінскіх пяцігодак вырас у адзін з буйных прамысловых раёнаў горада. На голых пустырах тут выраслі буйнейшыя прадпрыемствы—дрэваапрацоўчы камбінат, тлушчакамбінат, завод ізаляцыйных пліт; рэканструіраван і аснашчон навейшай тэхнікай запалкавы камбінат «Везувій», завод «Чырвоны хімік» і рад іншых. Вядома, што на райкоме партыі ляжыць вялікі абавязак штодзённа клапаціцца аб рабоце гэтых прадпрыемстваў, правільна кіраваць імі, дапамагаць ім выконваць дзяржаўныя заданні. Але, на жаль, гэтага не відаць.

Новабеліцкі райком павярхоўна кіруе прамысловасцю. Сакратары РК КП(б)Б тт. Касьянаў і Агранат глыбока не ўваходзяць у эканоміку кожнага прадпрыемства, не вывучаюць прычын іх адставання. А большасць-жа прадпрыемстваў раёна не выконвае сваіх вытворчых заданняў.

Камбінат «Везувій» — адно з буйных прадпрыемстваў раёна—на працягу звыш двух год не выходзіць з глыбокага прарыву. Дастаткова сказаць, што за 1939 г. недадана дзяржаве 101.343 скрынкі запалак і 6.392 кубаметры фанеры, а за 9 месяцаў 1940 г. недадана 138.000 скрынак запалак і 9.000 кубаметраў фанеры. Доўг краіне ўсё ўзрастае. Здавалася-б, што гэта прадпрыемства павінна было знаходзіцца пад асобым наглядам райкома.

Нельга сказаць, што райком не займаецца работай прадпрыемства і яго партыйнай арганізацыі. За перыяд свайго існавання—з лютага 1940 года—бюро райкома 4 разы заслухала пытанне аб вытворчай дзейнасці камбіната. Слухалі аб стане работы прадпрыемства, аб кантролі партыйнай арганізацыі над ажыццяўленнем Указа ад 26 чэрвеня, аб падрыхтоўцы да зімы, аб стане аўтаматнай гаспадаркі. Па ўсіх гэтых пытаннях прыняты абшырныя рашэнні. Але бяда ў тым, што яны носяць агульны, павярхоўны характар, што райком не займаецца праверкай выканання сваіх рашэнняў, а некаторыя з іх нават не даходзяць да партыйнай арганізацыі.

На пасяджэнні бюро райкома ад 28 красавіка слухалі справаздачу дырэктара камбіната тав. Сіманоўскага аб рабоце прадпрыемства. Была прынята пастанова. Аднак, райком не толькі не праверыў, як выконваецца вынесенае рашэнне, але проста забыўся аб ім.

Праз поўгода бюро райкома слухае справаздачу сакратара партыйнай арганізацыі тав. Качана аб кантролі над выкананнем Указа ад 26 чэрвеня. Бюро канстатуе, што на камбінаце маюць месца грубыя парушэнні працоўнай дысцыпліны, што лік прагулаў і спазненняў не зменшыўся. Пастанова, вынесеная па дакладу сакратара партыйнай арганізацыі, не намнога адрозніваецца ад ранейшага рашэння. Дырэктару зноў прапанавана «перабудаваць сваю работу» і «забяспечыць выкананне плана», а сакратару партыйнай арганізацыі—«разгарнуць унутрыпартыйную работу». Дарэчы, аб змесце апошняга рашэння бюро райкома КП(б)Б, якое вынесена 6 верасня, партыйная арганізацыя не ведае і па сёння.

Партыйная арганізацыя камбіната, па прыкладу райкома, не змагаецца за дзейснасць сваіх рашэнняў. Толькі за 1940 год тут вынесена звыш 40 рашэнняў па розных вытворчых пытаннях. Можна з упэўненасцю сказаць, што палавіна з іх асталася на паперы. У пратаколах партбюро ёсць рашэнні аб стварэнні многастаночнікам умоў для стаханаўскай работы, але і зараз многастаночнікі не забяспечваюцца поўфабрыкатамі і неабходнымі інструментамі. Не выканана пастанова справаздачна-выбарнага партыйнага сходу. Інструктары райкома пры наведванні камбіната не цікавяцца, як партыйная арганізацыя выконвае свае ўласныя рашэнні і рашэнні райкома партыі.

Не прыходзіцца здзіўляцца, чаму да гэтага часу становішча на камбінаце «Везувій» амаль не змянілася. Калі па вырабу запалак ёсць некаторы рух уперад, то па важнейшай прадукцыі — фанеры—план выконваецца на 55—60 проц. Яшчэ па сёння не зжыты прагулы і іншыя парушэнні працоўнай дысцыпліны. Камбінат адчувае вострую патрэбу ў кваліфікаваных кадрах. Так, напрыклад, фанерны завод забяспечан рабочай сілай толькі на 60,4 проц., лесабіржа—на 84 проц., каробка-клеечны цэх — на 84,6 проц. Райком не цікавіцца станам падрыхтоўкі кваліфікаваных кадраў на камбінаце. Не цікавіцца райком і расстаноўкай партыйных сіл. З 55 камуністаў непасрэдна ля станкоў працуе ўсяго 8—10 чалавек, астатнія займаюць розныя пасты. Ёсць цэхі — лесабіржа, лушчыльны і аўтаматны, дзе зусім няма камуністаў.

Камбінат «Везувій» — не выключэнне ў Новабеліцкім раёне. Не выконваюць вытворчых праграм і лесакамбінат, завод ізапліт, тлушчакамбінат. Кіраўнікі лесакамбіната ўвесь час скардзяцца на недахоп сыравіны і гэтым аб'ясняюць адставанне прадпрыемства. Але чаму адстае мэблевая фабрыка камбіната, якая поўнасцю забяспечана і сыравінай і рабочай сілай?

Кіруючыя работнікі райкома даволі часта наведваюць прадпрыемствы, але наведванні гэтыя носяць гастралёрскі характар. Сакратары тт. Касьянаў і Агранат больш дваццаці мінут на прадпрыемствах не бываюць, а калі бываюць, то цікавяцца толькі статыстычнымі данымі. Затое прадпрыемствы Нова-Беліцы не могуць паскардзіцца на недахоп абследвальнікаў і камісій. На камбінаце «Везувій» толькі за бягучы год іх пабывала больш дзесяці. Але гэта ніколькі не палепшыла работу прадпрыемства.

Г. НАУМАЎ.

Парткабінет дапамагае агітатарам

ГРОДНА, 31 кастрычніка. (БЕЛТА). Гарадскі партыйны кабінет наладзіў сістэматычную дапамогу агітатарам у іх рабоце. Рэгулярна працуе пяцідзённы семінар для агітатараў нізавога звяна. Закончыла вучобу першая група ў колькасці 38 чалавек. Агітатары вывучалі Сталінскую Канстытуцыю, выбарчы закон, праслухалі рад цікавых лекцый аб дасягненнях заходніх абласцей рэспублікі, аб росце эканомікі і культуры ў сваім горадзе. Многія агітатары—стаханаўцы тт. Кейко (шклозавод), Камінскі (хлебакамбінат), Філіповіч (фанерны завод) і іншыя з поспехам праводзяць заняткі ў сваіх гуртках.

Зараз у парткабінеце пачаліся заняткі другой групы ў колькасці 30 агітатараў.

Акрамя семінара, парткабінет арганізуе лекцыі для агітатараў, цікавыя экскурсіі. Рыхтуецца экскурсія актывістаў выбарчай кампаніі ў краязнаўчы музей.

Абласны семінар работнікаў прапаганды

26—27 кастрычніка Пінскі абком партыі правёў чарговы семінар работнікаў прапаганды, на якім прысутнічалі загадчыкі аддзелаў прапаганды і агітацыі райкомаў, загадчыкі раённых партыйных кабінетаў, прапагандысты і рэдактары раённых газет. У часе семінара было праведзена тэарэтычнае субяседванне па IV раздзелу гісторыі партыі і прачытаны лекцыі: «Гісторыя развіцця савецкай Канстытуцыі» і «Партыя большэвікоў у перыяд падрыхтоўкі і правядзення Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі».

Пасля семінара адбылася нарада, на якой работнікі прапаганды раёнаў і рэдактары раённых газет падзяліліся вопытам разгортвання агітацыйна-прапагандысцкай работы ў сувязі з выбарамі ў мясцовыя советы.

Т. ХАДКЕВІЧ.

[illegible] Фота К. Якубовіча. (Фотахроніка БЕЛТА).

ЧАКАЮЦЬ УКАЗАННЯЎ

БАРАНАВІЧЫ. (Кар. «Звязды»). [illegible]

Я. КАЧАН.

На жлобінскім шпалерным заводзе

[illegible] наўцаў завода 2 тыс. рублёў.

Зараз на заводзе ўстаноўлена новая машына ў 60 конскіх сіл. Прадпрыемства будзе выпускаць за адну змену столькі прадукцыі, колькі раней за дзве змены. Устаноўлена таксама новая канцарэзка, якая замяняе 10 рабочых.

Г. КАЗЛОЎ.

Як мы атрымалі 4236 пудоў бульбы з гектара

Усю мінулую зіму мы займаліся ў стаханаўскай школе, якая існавала пры нашым калгасе. У школе мы вывучалі вопыт перадавікоў — удзельнікаў Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі.

Асабліва нас зацікавілі дасягненні А. К. Юткінай — звеннявой калгаса «Красный Перекоп», Марыінскага раёна, Навасібірскай абласці. Яна атрымала 1217 цэнтнераў бульбы з гектара. Мы рашылі скарыстаць метады т. Юткінай у сваім калгасе. Склалі канкрэтны план барацьбы за высокі ўраджай бульбы. Пад вопыты выбралі ўчастак плошчаю ў адзін гектар з-пад азімай пшаніцы, якая была пасеяна па двухгадоваму канюшнішчу.

10 верасня 1939 года поле ўзаралі на глыбіню 20 сантыметраў. Сёлета 25 красавіка, як толькі поле прасохла, забаранавалі яго ў чатыры сляды баранай «Зіг-заг». Пшанічнішча было засмечана пырнікам. Баранаванне патрабавалася не толькі каб разрыхліць верхні слой і не дапусціць высыхання глебы, але і для таго, каб ачысціць глебу ад пырніка.

28 красавіка ўчастак пракультывіравалі [illegible] у два сляды. За[illegible] выбралі карэнне пырніка. 5 [illegible] вывезлі і заaралі на глыбі[illegible] кампост — 30 тон гною, 3 [illegible] памёту і 12 тон тарфяно[illegible] поле забаранавалі ў два [illegible] унясеннем 5 цэнтнера[illegible]. У гэты-ж дзень пачалі [illegible] Праз чатыры дні на [illegible] унеслі 5 цэнтнераў [illegible] пракультывіравалі пру[illegible] сляды. Увесь гэты час [illegible] ад пырніка, сцягвалі яго [illegible] ручнымі граблямі. Звезлі [illegible] карнявішча.

[illegible] бульбы правялі 28 мая пад маркер 50 на 50 см. На скрыжаваннях маркера лапаткамі выкапалі ямачкі глыбінёю ў 10 см. і ў іх наклалі клубні яравізаванай бульбы. Для пасадкі выбралі буйныя клубні бульбы фітафтораўстойлівага сорту № 8670. На ўчастак у адзін гектар пайшло 40.000 клубняў — 32 цэнтнеры бульбы. Сярэдняя вага аднаго клубня складала 80 грамаў.

Не паспелі яшчэ вызначыцца ўсходы, як поле зазелянела ад пырніка. Прыйшлося зноў баранаваць яго ў два сляды і сцягваць карнявішчы ручнымі граблямі. Перад баранаваннем у глебу ўнеслі 2 цэнтнеры аміячнай селітры. У сярэдзіне чэрвеня правялі першае акучванне, 23 чэрвеня — другое, 3 ліпеня — трэцяе. Кожнае акучванне рабілі ў шахматным парадку, а пасля акучвання ачышчалі бульбу ад пустазелля.

У пачатку кастрычніка бульбу выкапалі. Пад кожным кустом было многа клубняў — 12—15 штук. Прычым, усе клубні — буйныя, таварныя. У прысутнасці агранома Мінскай МТС тав. Баранько мы ўзважылі ўраджай. Атрымана 4236 пудоў бульбы з гектара.

У цэлым па брыгадзе на плошчы ў 19 гектараў сёлета атрымана па 1.200 пудоў бульбы з кожнага гектара замест 990 пудоў у мінулым годзе.

Не паспелі яшчэ вызначыцца ўсходы, стаханаўскай школе. На сваім вопыце я пераканаўся, што пры спалучэнні перадавой совецкай навукі са стаханаўскай практыкай на нашай зямлі можна вырошчваць такія ўраджаі, аб якіх раней і марыць не маглі.

У далейшым я буду працаваць над тым, каб дабіцца такіх-жа высокіх ураджаяў на вялікіх плошчах.

П. К. ІВАНОВІЧ,
брыгадзір 4-й брыгады калгаса «Чырвоны агароднік», Мінскага раёна.

Да зімы не падрыхтаваліся

КРУГЛАЕ. (Спец. кар. «Звязды»). Перадавыя калгасы раёна, змагаючыся за дастойную сустрэчу вялікага свята—XXIII гадавіны Кастрычніка,—падрыхтавалі цёплую зімоўку жывёле.

Буйнейшы калгас раёна «Шлях Леніна», [illegible] сельсовета (старшыня [illegible]), мае тры фермы. Усе яны [illegible]ўкамплектаваны матачным пагалоўем. На малочнатаварнай ферме—74 [illegible] рагатай жывёлы замест 70 [illegible]; на свінатаварнай ферме—41 замест 35, а на аўцагадоўчай—60 замест 44. [illegible] няма адыходу. Кожны год [illegible] калгасу вялікія даходы.

[illegible] у раёне закончыў падрыхтоўку да зімоўкі жывёлы. Канюшня, [illegible] кароўнік уцеплены. Адраман[illegible] абсталяваны кармушкі. [illegible] ўтульна. Для падрыхтоўкі [illegible] абсталявана спецыяльная кухня, праведзена дэзінфекцыя ўсіх [illegible]. Усе кармы перададзены па [illegible] фермамі. Кармы старанна [illegible]

Добра падрыхтаваліся да зімоўкі жывёлы калгасы «Перамога», Лёзнянскага сельсовета, і «Чырвоная зорка», Цыперынскага сельсовета.

Але прыклад перадавікоў не стаў яшчэ набыткам усіх калгасаў раёна. Большасць калгасаў не падрыхтаваліся да зімоўкі. У сельскагаспадарчай арцелі [illegible], Лёзнянскага сельсовета, [illegible] не ўцеплен, кармушкі [illegible]. У мінулым годзе ў калгасе пала 16 цялят і 15 ягнят толькі таму, што дрэнна былі ўцеплены памяшканні. План развіцця жывёлагадоўлі не выканан. На малочнатаварнай ферме павінна быць 85 галоў буйнай рагатай жывёлы, а ёсць толькі 64. У калгасе кожны год нехапае кармоў, а між тым сёлета не скошана каля 25 гектараў сенажаці другога ўкосу. Не загатоўлен і галінкавы корм.

У калгасе імені Чапаева, Паўлаўскага сельсовета, таксама не ўкамплектаваны фермы. Нехапае 22 галоў буйнай рагатай жывёлы, 11 свіней. План сіласавання не выканан. Кармы па акту не перададзены. Памяшканні да стойлавага перыяда не гатовы.

У сельгасарцелі імені Красіна, Скуратоўскага сельсовета, канюшня будуецца з 1937 года. За тры з палавінай годы вывелі толькі сцены і паставілі страпілы. У калгасе «Ільіч», Сіманаўскага сельсовета, цялятнік будуецца чацверты год. Не закончана будаўніцтва кароўніка ў калгасе «VII з'езд Советаў». У калгасе «Рассвет» не закончана ўнутранае абсталяванне свінарніка. А калгасы «Ільіч», Камсеніцкага сельсовета, «Змагар», Лёзнянскага сельсовета, і імені Леніна, Круглянскага сельсовета, нават не прыступілі да выкананне плана будаўніцтва 1940 года.

У раёне не адчуваецца сапраўдная барацьба за арганізацыю цёплай зімоўкі жывёле.

Ф. РУЦКІ.

Забяспечыць жывёлу цёплымі памяшканнямі

МАЗЫР. (Кар. «Звязды»). СНК БССР і ЦК КП(б)Б абавязалі ўсе партыйныя і савецкія арганізацыі неадкладна арганізаваць у кожным калгасе і соўгасе спецыяльныя рамонтныя і будаўнічыя брыгады, устанавіць тэрміны заканчэння будаўніцтва і рамонту жывёлагадоўчых будынкаў і ўстанавіць кантроль за іх выкананнем.

[illegible] ў раёне прыступілі да [illegible] жывёлагадоўчых будынкаў.

У калгасе «Чырвоны араты», Рэлязоўскага сельсовета, цялятнік будуецца ўжо другі год і невядома калі будзе закончан. Вылучаная брыгада цесляроў з 14 чалавек скарыстоўваецца на іншых работах. 2 гады будуецца кароўнік у калгасе «Чырвоны ўдарнік», Ельскага сельсовета.

Такое становішча і ў калгасах «Энергія», Станюкоўскага сельсовета, «Чырвоная зара», Багуцінскага сельсовета. Тут цялятнікі не накрыты, канюшні і свінарнікі не ўцеплены, не прыведзены ў парадак станкі і кармушкі.

Не выконваецца ў раёне план укамплектавання жывёлагадоўчых ферм. Поўнасцю ўкамплектаваны толькі 30 свінагадоўчых і 15 аўцагадоўчых ферм. У калгасе «Чырвоны Ельск» нехапае 48 галоў маладняка, у калгасе «Энергія», Станюкоўскага сельсовета, — 5 галоў.

У многіх калгасах яшчэ не складзены кармавыя балансы за жывёлагадоўчымі фермамі не замацаван пастаянны састаў работнікаў.

У раёне не ўдзялілі ўвагі правільнаму захаванню кармоў. Пасля абмалоту збожжа ў калгасах «Чырвоная Данілаўка», «Чырвоная зара», «Энергія» гумны пустуюць, а салома, мякіна і іншыя кармы мокнуць і псуюцца пад дажджом і снегам.

В. БАСАН.

Улічыць урокі першых дзён

Асіпавіцкі леспрамгас сустрэў асен зімовы сезон непадрыхтаваным.

На Градзянскім мехпункце з 16 газ нератарных аўтамашын заняты на л вывазцы толькі 7. Астатнія—няспраўн На пункце ёсць свая аўтамайстэрня, ё кваліфікаваныя рабочыя, але з-за ад басці запасных частак нельга прыступ да рамонту машын.

Начальнік мехпункта тав. Лейчык каў, што запасныя часткі прышле ды тар леспрамгаса, а той спадзяваўся рымаць іх ад кіраўнікоў трэста Мог прома, якія ў сваю чаргу ўскладалі надзеі на Наркамлес. Усе чакаюць, ніхто сур'ёзна не займаецца пытанн рамонту.

На мехпункт прыязджаў загад транспартнага аддзела Наркамлеса Б тав. Кофман. Ён абяцаў паскорыць сылку запасных частак, але гэта абяц не пакуль што не выканана. Вывазка саматэрыялаў зрываецца. План вывазкі 20 дзён кастрычніка выканан толькі 35 проц.

Апрача аўтамашын на мехпункце ё 32 рабочыя кані. Але ўлетку не пакла ціліся накасіць для коней дастатко кслькасці сена, хоць для гэтага былі ўмовы. Загатоўленага сена хопіць то на два тыдні, а потым што будзе — хто не ведае.

Выпусцілі з-пад увагі і такую важн справу, як заключэнне індывідуальных гавораў з калгаснікамі на работу.

Будаўніцтва новых і рамонт стар дарог і пад'ездаў сарваны. У лесе ляжы многа загатоўленага матэрыялу, а вы зіць яго да наступлення замаразкаў не га. Па плану ў гэтым месяцы неабход было адгрузіць барысаўскай запалкав фабрыцы 64 вагоны асіны, а адгруж толькі 1. 19 кастрычніка з-за адсутна сыравіны фабрыка вымушана была сп ніць на некалькі дзён сваю работу. Зр ваецца адгрузка бярвенняў бабруйска лесакамбінату.

На Градзянскім мехпункце стаіць тра тар «ЧТЗ». Яго ўпаўне можна перакл чыць на рамонт дарог і пад'ездаў, чамусьці гэтага не робяць.

Адгрузка лесу ў зімовых умовах вельмі важная і адказная справа. чальнік адгрузкі леспрамгаса тав. Бліз даўно ўжо атрымаў заданне адрамантава усе склады да зімы. У яго распараджэн — дастатковая колькасць рабочых, не ходныя матэрыялы. Між тым, ён яш не прыступіў да рамонту. Ні на адн складзе няма асвятлення. Наступілі цё ныя асеннія ночы. На пагрузку прыб ваюць вагоны, але яны прастойваюць т да раніцы толькі з-за адсутнасці асвя лення.

К. ПЫРХ.

На 9.897.800 рублё прадукцыі

БАРАНАВІЧЫ, 31 кастрычніка. (К «Звязды»). За 9 месяцаў работы прамы ловыя арцелі абласці далі дзяржаве 9.897.800 рублёў прадукцыі, выканаўш вытворча-фінансавы план за гэты час 102 проц.

Клецкая тэкстыльнаткацкая арце «Большэвік» з месяца ў месяц перав конвае свае планы і выпускае праду цыю высокай якасці.

Выдатных поспехаў у рабоце дабілі Івенецкая арцель «Чырвоны металіст Зельвенская арцель «Чырвоны шавец Стаўбцоўская швейная арцель «Нов шлях» і інш. Усе яны змагаюцца пяршынства ў перадкастрычніцкім соцы лістычным спаборніцтве.

Выканан гадавы план

Калектыў Барысаўскага хлебакамбінат з чэсцю выканаў свае перадкастрычніцка абавязацельствы. 30 кастрычніка камбіна закончыў гадавую праграму. Выдана пра дукцыі ў тонах на 106,4 проц., у н зменных цэнах — на 101,4 проц. к г даваму плану.

М. ЕЎГЛЕЎСКІ.

Да 35-годдзя літаратурнай і грамадскай дзейнасці Янкі Купалы

Гістарычныя паэмы Янкі Купалы

Калі Купала пісаў свае гістарычныя паэмы «Курган», «Бандароўна», «Магіла льва», у яго ўжо быў параўнальна багаты вопыт рэвалюцыйна-дэмакратычнага паэта. Няхай гэты вопыт не вылічваўся дзесяцігоддзямі — ён укладваўся ў адных пяць год, — але затое ўжо сваёй інтэнсіўнасцю і напружанасцю ён варты іншых творчых дзесяцігоддзяў.

Умовы, у якіх тварыў у тыя годы Купала, былі надзвычай цяжкія. Радзіма яго — Беларусь, якую ўсім сэрцам любіў паэт, была жабрацкай краінай, змучанай панамі і царскімі чыноўнікамі. Яе працоўны народ цярпеў невыносны гнёт. Акрываўлены царскі штык загнаў беларускае слова ў падполле. Высокамерна трэтыруючы духоўнае жыццё беларусаў, як і іншых нацыянальных меншасцей, царскія каланізатары інакш і не называлі беларускую мову, апрача як «жаргон», «мужыцкая мова», «хамская гаворка».

У такіх умовах паяўленне паэта, які адважыўся заявіць аб законных правах свайго народа, натуральна, набывала велізарнае рэвалюцыянізіруючае значэнне. Патрэбна было мець вялікае чалавечае сэрца, каб у ім адказным болем адазвалася гора, якое накапілася ў цэлым народзе, і вялікую мужнасць заявіць аб гэтым болю словамі няраласнай песні наперакор пагрозам і запалохванням. Вось такім паэтам велізарнага сэрца і мужнасці і з'явіўся Янка Купала.

Ён не пабаяўся ў часы, калі за кожнае свабоднае слова пагражала турма і катарга, праспяваць свае простыя, шчырыя, сардэчныя песні, поўныя гарачай любві да свайго народа. У іх малады паэт заявіў аб гордым пачуцці чалавечага дастоінства, аб праве працоўных мас «людзьмі звацца».

Купала прышоў у літаратуру ў 1905 годзе, у перыяд найвышэйшага ўздыму

рэвалюцыйнай хвалі. Яго вялікае і сумленнае сэрца білася ў лад з усёй краінай, ахопленай полымем рэвалюцыйнага паўстання. Але, як вядома, першая руская рэвалюцыя была падаўлена царызмам. Вясна змянілася цяжкай свінцовай восенню. І песня паэта зноў стала сумнай і няраласнай. Але гэта нельга ставіць у віну паэту. Тут няма адыходу ад народных мас таму, што і ў вершах Купалы, напісаных пасля рэвалюцыі 1905 года, гучыць нянавісць да прыгнятальнікаў народа. Голас паэта гучэў парапейшаму шчыра і чыста. І гэты голас быў пачуты Горкім.

У 1911 годзе Алексей Максімавіч Горкі пераклаў на рускую мову верш Янкі Купалы «А хто там ідзе», назваўшы яго своеасаблівым беларускім гімнам. У 1913 годзе Купала выпусціў свой трэці зборнік «Шляхам жыцця». Прыкладна ў гэтыя-ж годы паэт і напісаў свае гістарычныя паэмы, якія азнаменавалі сабою далейшае паглыбленне дэмакратычных ідэй у творчасці Янкі Купалы.

Звярнуўшыся да мінулага, Купала ўбачыў у ім, перш за ўсё, тыя з'явы сацыяльнага парадку, якія амаль цалкам супадалі з аналагічнымі з'явамі сучаснага яму жыцця: тая-ж неабмежаваная ўлада панскага свавольства, тое-ж бяспраўнае жабрацкае жыццё працоўных мас і, нарэшце, той-жа свабодалюбівы і горды дух народа, які не жадае мірыцца з бесчалавечнымі ўмовамі жыцця, гвалтоўна навязанымі эксплаататарамі.

І ў далёкім мінулым свайго народа Купала ўбачыў здзіўляючыя супярэчнасці. З аднаго боку, феадал-дармаед, які ўладае незлічоным багаццем, і, з другога боку, народ, які творыць уласнымі рукамі велізарныя матэрыяльныя каштоўнасці і асуджан на вечную кабалу, на поўгалоднае існаванне.

Так, выходзячы з асноўнай мыслі аб сацыяльна-эканамічных супярэчнасцях паказваемай эпохі, Купала перайшоў да паказу чалавечых страсцей і пачуццяў таго часу.

Вельмі цяжка звязаць ідэю, якая адбываецца ў кожнай з паэм Купалы, з якім-небудзь адным пэўным адрэзкам часу. Усе гэтыя паэмы напісаны на аснове народных песень, легенд і паданняў. А ў народных песнях гістарычныя факты заўсёды падпарадкоўваюцца абагуленаму паэтычнаму замыслу. Так з рэальна існаваўшых князёў Патоцкіх, якія на працягу стагоддзяў панавалі над украінскім сялянствам, народная песня стварыла адзін збіральны вобраз Патоцкага—лютага пана, ненавіснага эксплаататара. Адсюль ён і прышоў у паэму Купалы «Бандароўна». Такое-ж фальклорнае паходжанне вобраза Машэкі (у паэме «Магіла льва»)—разбойніка, які жорстка помсціць за сваё парушанае каханне. Такім яго стварыла народнае ўяўленне. Такім ён увайшоў у агульны замысел народнага падання.

Але і ў агульных паэтычных контурах легенды відаць жывыя рысы гістарычна існаваўшай эпохі. Гэта — феадальна-прыгонніцкая эпоха, якая характарызуецца бязмежнай уладай князя-пана, феадала. Аб глухія і панурыя цвярдыні гэтай улады разбіваецца чалавечае шчасце, як разбілася простае шчасце Машэкі. Ён-жа не быў народжан разбойнікам, — яго жыццё зрабіла такім. Машэка кахаў сялянскую дзяўчыну Натальку. Гэта каханне двух свабодных людзей абяцала Машэку вялікае шчасце і вялікую радасць. Ён быў гатовы цалкам аддаць сябе гэтаму пачуццю. І апісваючы каханне людзей з народа, Купала знайшоў на-дзіва пяшчотныя і пранікнёныя словы:

Аб чым з сабой тады ўдваёчку
Спявалі думкі, сеўшы ў рад, —
Пытаць аб гэтым трэба ночку
І за акном вішнёвы сад.

Купала паказаў, што сапраўдная пяшчотнасць і паэтычнасць пачуццяў заўсёды ў народзе і што ў гэтым сэнсе народ стаіць непараўнальна вышэй сваіх уладароў.

І вось у гэтае простае, але шчаслівае каханне ўрываецца жорсткая і злая сіла, бязлітасная і эгаістычная ўлада феадала. Яна разбурае шчасце Машэкі, і Машэка ўходзіць у лес, робіцца разбойнікам, жорстка помсцячы за Натальку, за сябе, за сваё разбітае шчасце. Гэта—сляпы, неразумны пратэст супроць бесчалавечнага жыцця, супроць пана-крывясмока.

Той-жа матыў страснага адмаўлення панскай улады праводзіцца і ў паэме «Бандароўна», хоць тут ён выражаецца ў іншай форме. Носьбітам такіх настрояў у паэме выступае простая украінская дзяўчына Бандароўна. Гэта аб ёй спяваюцца песні на Украіне і ў нас на Палессі. У гэтых песнях народ аплаквае цяжкі лёс сялянскай дзяўчыны, загінуўшай таму, што яна не хацела аддаць панам сваю чэсць і красу. Такі сюжэт паэмы Купалы.

У твар разбэшчанаму пану Бандароўна кідае свае гнеўныя словы, поўныя чэсці і дастоінства. Не ёй спакушацца хлуслівымі прамовамі зладзея. Яна непараўнальна вышэй іх.

— Дужы ты з сваім багаццем,
А я сілы большай, —
За мной праўда і народ мой,
За табой-жа — грошы!

Чым з табою піць, гуляці,
Ночкі каратаці, —
Лепш навекі косці парыць
У зямельцы-маці!

Так адказвала Бандароўна пану Патоцкаму. І за гэтыя словы пан жорстка расплаціўся з ёю. Памерла Бандароўна ад рук зладзея. Але яе смелыя прамовы глыбока запалі ў сэрца народа.

Весць аб смерці Бандароўны
Скрозь пайшла, як мора,
Зашумела Украіна —
Гора панам, гора!
Задымелі ў пажарах
Панскія сялібы,
Палілася кроў ракою
На лугі, на скібы.

Так гарэлі панскія маёнткі ў эпоху сялянскіх войнаў на Украіне, у сярэдзіне XVII стагоддзя, так гарэлі палацы і сядзібы памешчыкаў у 1905 годзе. Ярк водбліск гэтых зараваў лёг на паэмы Ян Купалы. І, сапраўды, ён не стаў цьмяным ад таго, што Купала пісаў не на сучасныя, а на гістарычныя тэмы. Рэва люцыйная накіраванасць гістарычных паэм Купалы робіць іх блізкімі і зразуме лымі нам.

З вялікай паэтычнай сілай у іх выра жан матыў нараджэння ў народзе смелай і благароднай асобы.

Вось натхнёны пясняр-гусляр (з паэмы «Курган»), які рашуча адмаўляе патрабаванні князя славіць княжацкую веліч сілу. Ні ліслівыя прамовы князя, ні звон золата, ні пагрозы — нішто не магло прымусіць адмовіцца ад свабоды таго, хто бачыць сваю свабоду ў непарыўнай сувязі з бедным людам. І стары гусляр гіне ад рук князя, але песні сваёй і народу свайму астаўся ён верным да канца. Бандароўна загінула за тое, што хацела астацца свабоднай, як птушка, ад таго-ж загінуў і гусляр. Іх трагічны лёс хвалюе нас і сёння.

У нашай краіне, у краіне, дзе перамог сацыялізм, дасягнут поўны росквіт чалавечай асобы. Пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна совецкі народ зажыў радасным і шчаслівым жыццём. Тым больш зразумелымі становяцца нам гістарычныя паэмы Янкі Купалы, у якіх паэт увасобіў сваю мару пра свабоднага чалавека, пра шчаслівае будучае свайго народа.

Г. БЯРОЗКІН.

Насустрач выбарам у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных заходніх абласцей БССР

КВІТНЕЕ СОВЕЦКІ БЕЛАСТОК

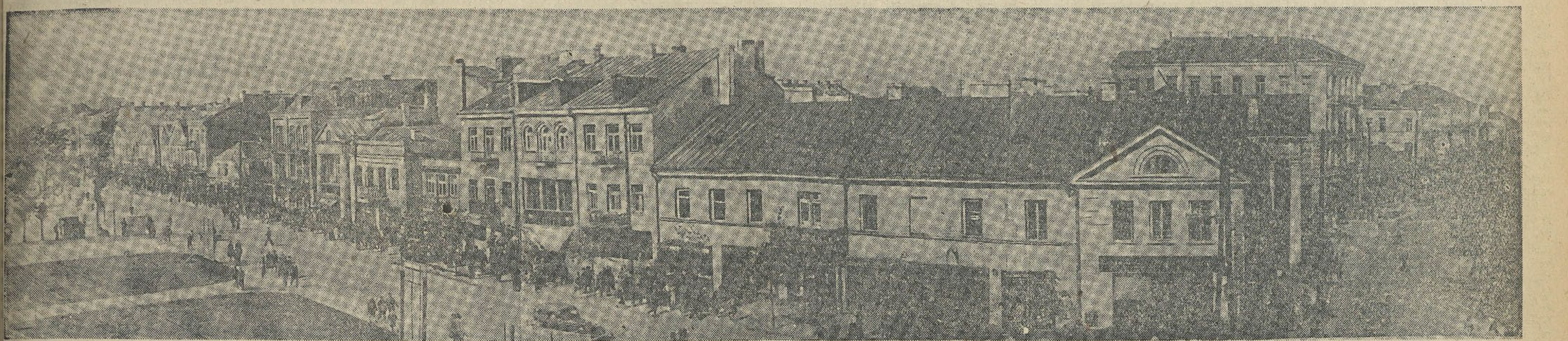

Від на Совецкую і Ленінскую вуліцы г. Беластока.

Шырокі размах выбарчай кампаніі

а першыя 15 дзён выбарчай кампаніі тыйныя і совецкія арганізацыі Беласкай вобласці прарабілі велізарную ра па стварэнню выбарчага апарата і ортванню масавай палітычнай агіта. На прадпрыемствах, ва ўстановах, у х і калгасах адбыліся тысячы сходаў, якіх вылучаны прадстаўнікі працоў у выбарчыя камісіі. Аб масавасці і дыёзнасці праробленай работы гаво наступныя цыфры: у выбарчыя ка па вобласці ўцягнута 60.738 чала

ходы прайшлі на высокім палітычным ўні. У камісіі пасланы перадавыя людзі да і вёскі, здольныя добра справіцца з адзенай на іх адказнай работай. У сную выбарчую камісію вылучаны, ыклад, пісьменнік - рэволюцыянер трак, старшыня аднаго з лепшых на калгасаў тав. Максімюк, памочнік ыніста Беластоцкага дэпо т. Нортын стаханаўка-калгасніца Софія Кабеш стаханаўка-прадзільшчыца першага біната тав. Жыўлюк і іншыя.

ыбарчыя камісіі ўжо прыступілі да ты. Паўсямесна складаюцца спіскі аршчыкаў. 29 кастрычніка праведзена сная інструкцыйная нарада старшынь кратароў акруговых выбарчых камісій.

ыключна шырокі размах прыняла ў сці агітацыйная работа. У Гродненскім е арганізавана каля 500 гурткоў па учэнню Сталінскай Канстытуцыі і Па эння аб выбарах. У Кнышанскім раёстворана 33 агіткалектывы ў саставе агітатараў. Арганізавана 138 гурт у якіх займаюцца 5.900 чалавек. ра пастаўлена агітацыйная работа ў ьскім, Граеўскім і Чыжоўскім раёнах.

еластоцкі гарком партыі падабраў 00 агітатараў, большасць з іх прайтрохдзённы семінар пры Доме партыйнай асветы. Многія агітатары ўжо актыўна працуюць сярод выбаршчыкаў. Да іх адносяцца чыгуначнік тав. Сальмановіч, работніцы трэцяга тэкстыльнага камбіната тт. Еліна і Петрак.

Лепшымі агітатарамі ў Заблудаўскім раёне з'яўляюцца тт. Скаўронскі, Баранскі, Крыніцкі, Безрук і іншыя. Тав. Скаўронскі раней быў агітатарам па выбарах у Народнае Сабранне і ў Вярхоўныя Советы СССР і БССР, а ў сучасны момант ён кіруе гуртком па вывучэнню Палажэння аб выбарах.

У Лапскім раёне шырока практыкуецца правядзенне сходаў жанчын, старыкоў, моладзі, арганізоўваюцца вечары пытанняў і адказаў.

Зараз выбарчая кампанія ўваходзіць у новы этап — у паласу вылучэння кандыдатаў у дэпутаты мясцовых Советаў. Можна смела сказаць, што людзей, дастойных звання дэпутата, на справе даказаўшых сваю аддапасць радзіме, нямала ў кожным горадзе, раёне, сяле нашай вобласці. Пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна тысячы перадавых людзей далучаюцца да дзяржаўнай дзейнасці. Іх рады множацца з кожным днём. Толькі па Беластоцкаму тэкстыльнаму трэсту вылучана на адказную работу 1.040 чалавек, з іх на пасады майстраў — 130 чалавек, начальнікаў цэхаў — 50 чалавек. Па Беластоцкай чыгунцы вылучана на розныя камандныя пасады 578 чалавек. Усяго па вобласці вылучана з мясцовага актыва на кіруючыя пасты 11.598 чалавек.

Няма сумнення, што працоўныя вобласці пашлюць у мясцовыя Советы актыўных змагароў за свабоду і шчасце працоўных людзей, праявіўшых сябе ў творчай рабоце па будаўніцтву соцыялізма.

Г. СЯМЁНАЎ,
сакратар Беластоцкага абкома партыі.

ГОРАД МЯНЯЕ СВАЁ АБЛІЧЧА

разітаў, быстра мяняе сваё аблічча. Пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі, дзякуючы клопатам таварыша Сталіна горад ператвараецца ў буйны цэнтр дабротнага тэкстыля — у другое Іванава.

Год у гісторыі гэтага старадаўняга горада — зусім нязначны перыяд. Але першы совецкі год з'явіўся пачаткам адраджэння горада. За гэты перыяд праробленa вялікая работа па рэканструкцыі фабрык і заводаў. Капітальна адрамантаваны і расшыраны цэхі, карпусы. Будуецца вялікая бавоўна-прадзільная фабрыка на 12 тысяч верацён. Выпуск прадукцыі тэкстыльнай прамысловасці ў 1940 годзе ў параўнанні з мінулым годам павялічваецца ў два разы. Пушчаны ў ход дзесяткі прадпрыемстваў, якія гадамі знаходзіліся ў так званай кансервацыі. Хутка ўступіць у строй абсталяваны па апошняму слову тэхнікі вялікі хлебазавод.

Да XXIII гадавіны Вялікага Кастрычніка заканчваецца будаўніцтва сталінскай школы на 500 вучняў. Усе школы горада капітальна адрамантаваны. Дзетвара пачала вучэбны год у прасторных, светлых памяшканнях. Школы, бальніцы, дзетсады і яслі поўнасцю забяспечаны палівам

У гэтым годзе на каналізацыю затрачваецца 458 тыс. рублёў, на расшырэнне вадаправода — 533 тыс. рублёў. Існуючы вадаправод даваў у гадзіну 150 кубаметраў вады, зараз ён дасць 220. Да XXIII гадавіны Вялікага Кастрычніка ўступаюць у строй два новыя артэзіянскія калодзежы, якія павялічаць падачу вады яшчэ на 70 кубаметраў у гадзіну. Расход вады на кожнага жыхара падвайваецца. Гэта вялікае культурнае дасягненне. На рамонт вуліц і тратуараў намі зрасходавана звыш мільёна рублёў.

Наш горад мае вялікую колькасць садоў і паркаў. На іх утрыманне і расшырэнне зрасходавана 210 тыс. руб. Мы пабудавалі 3 новыя аранжэрэі і выдатны магазін кветак.

Поспехі вялікія. Але гэта толькі пачатак. Горвыканком зараз распрацоўвае праект генеральнай рэканструкцыі горада. Ён узбагаціцца новымі шырокімі вуліцамі, вялікімі прыгожымі дамамі, дзесяткамі новых садоў, бульвараў і плошчаў.

І. РАЖНОЎСКІ,
старшыня выканкома Беластоцкага гарадского Совета.

★ ★ ★

Ажыццяўляюцца лепшыя мары народа

Высокая плата за вучобу ў навучальных установах панскай Польшчы, вялікая галеча прымушалі рабочых і дробных саматужнікаў абмяжоўваць адукацыю сваіх дзяцей 4—5 класамі. Гэта ў лепшым выпадку. Часта дзеці рабочых і бедных сялян зусім былі пазбаўлены школы. Дзеці рабочых з малых год вымушаны былі ісці на заработкі.

Па афіцыяльных даных магістрата, навучаючыяся сёмых класаў дзяржаўнай паўшэхнай школы складалі 6 проц. агульнага ліку школьнікаў горада. У сярэдніх навучальных установах дзеці рабочых складалі толькі 3 проц. усіх вучняў. І вось, калі адкрыліся совецкія школы, калі значна палепшылася матэрыяльнае становішча працоўных, малалетнія тэкстыльшчыкі, шаўцы, краўцы патокам хлынулі ў школы, перапоўнілі ўсе пятыя-шостыя класы.

У гэтым годзе ў школах Беластока абучаецца 17 тысяч дзяцей. Некалькі тысяч падросткаў вучыцца ў вячэрніх школах. Непараўнальна палепшыліся ўмовы вучобы. Пасля капітальнага рамонту 16-я, 11-я, 30-я і іншыя школы сталі зусім непазнавальны. Ва ўсіх школах зноў абсталяваны вучэбныя кабінеты, закуплена многа наглядных дапаможнікаў. Гадавы бюджэт народнай асветы г. Беластока перавышае 10 мільёнаў рублёў.

Нам, мясцовай інтэлігенцыі, ведаўшым хоць па чутках аб велізарных дасягненнях культуры ў Совецкім Саюзе, было балюча, невыказна балюча за ўсё тое, што мы бачылі вакол сябе. Дзесяткі талентаў гінулі ў зародку. Тысячы падросткаў былі непісьменнымі і малапісьменнымі. У прамысловым Беластоку тысячы людзей ні разу ў сваім жыцці не бачылі тэатра. У горадзе не было ні адной вышэйшай школы. Рускі тэатр быў забаронен. Яўрэйскі тэатр марнеў, ледзь існаваў, нават яго лепшыя артысты жылі ўпрогаладзь. З-за адсутнасці сродкаў яны не мелі магчымасці выязджаць на гастролі ў суседнія гарады і мястэчкі.

Затое многа радасці перажываем цяпер. Нядаўна ў Беластоку была арганізавана выстаўка твораў лепшых маскоўскіх і ленінградскіх мастакоў. Яе наведала каля 10 тысяч чалавек. У кнізе запісаў можна бачыць поўны захаплення водзыў членаў шавецкай арцелі «Прагрэс». Рабочыя-шаўцы выражаюць сваё задавальненне тым, што пазнаёміліся з сапраўдным высокім мастацтвам, што іх запрасілі наглядзець выстаўку, запыталі іх думку аб ёй. Раней пры панскай уладзе, пішуць яны, нас-бы проста сюды не пусцілі.

У Беластоку створан дзяржаўны польскі тэатр. Яго калектыў складаецца з вядомых, таленавітых артыстаў. Спектаклі тэатра праходзяць з вялікім поспехам. Зноў створаны яўрэйскі тэатр, філармонія. Да нас пераехаў тэатр музыкальнай камедыі БССР. Высокае сцэнічнае і музыкальнае мастацтва стала даступным працоўнаму насельніцтву горада.

У гэтым-жа годзе ў Беластоку адкрыты педагагічны інстытут, педвучылішча, механіка-энергетычны, тэкстыльны, фізкультурны і іншыя тэхнікумы, фармацэўтычная школа. У горадзе адкрыты Дом партыйнай асветы, Дом настаўніка, Дом пісьменніка, клуб тэкстыльшчыкаў. Да XXIII гадавіны Вялікага Кастрычніка адкрываюцца клубы работнікаў промкааперацыі і комунальных прадпрыемстваў. Многа сыноў і дачок рабочых Беластока паехалі на вучобу ва універсітэты і інстытуты Масквы, Ленінграда, Мінска, Львова.

Некалькі год назад мы нават не ўяўлялі, што за адзін год можна дабіцца такога культурнага перавароту. Гэтыя поспехі дасягнуты толькі пад сцягам Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна, пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў. Нарэшце, ажыццявілася мара лепшых людзей Заходняй Беларусі аб свабодным і культурным жыцці народа.

А. МАШЭВІЦКІ,
дэпутат Вярхоўнага Совета БССР, нам. загадчыка гарадского аддзела народнай асветы.

ПРАЦУЕМ НА СЯБЕ, НА СВОЙ НАРОД

асам прыходзіць у галаву дзіўная ль. Вось перад вачыма, здавалася-б, жа даўно знаёмы спрытны чаўнок, ы, аснова, вуха ловіць тыя-ж удары ка, шум матора, — адным словам, та станок, як усе ткацкія станкі, на я працую ўжо звыш 12 год. А ўсё нешта ў ім новае, неяк змяніліся адносіны да яго. Адкуль узялося гэ пачуццё любві і дружбы да жалезнай ыны?

алі падумаеш, гэта становіцца зразуым. З 14 год я пайшоў вучнем да ча-саматужніка. Майстэрня здавалася нейкім пеклам: так жахліва было й. Поўцемра стамляла вочы, духата і рабілі цяжкім дыханне, арганізм тра стамляўся, сілы вычэрпваліся. елася прысесці, адпачыць, глынуць кага паветра, але адыходзіць ад стан нельга. Мой рабочы дзень цягнуўся 1 гадзін. Гаспадар не дазваляў нават зената перапынку. Ля станка прыхоася разам з пылам есці сухі хлеб. ойчы я захварэў грыпам, тэмпература —40°, кружылася галава, цела кідала кар і холад, а ад машыны не адыхо. Бацька быў тады беспрацоўным, дочакалі майго заработку.

а 11-гадзінны рабочы дзень я атрымў ад 50 грошай да 1 злотага. Гэта хапала толькі на снеданне. Навошта ы працаваць, калі маю працу паглы іншы? Усё-ж прышлося працаваць. і трэба.

алі совецкая ўлада прагнала фабрыаў, знішчыла эксплаатацыю, станок ў не ворагам, а другам, і я палюбіў Хочацца каля яго вазіцца, даглядаць Я заўсёды прыходжу ў цэх за 20— мінут да работы, змазваю ўсе часткі ыны, абціраю пыл, правяраю, ці ўсе і падагнаны, услухоўваюся ў рытм ка.

аней за 11 гадзін я рабіў на станку тысяч уточын, цяпер столькі-ж раблю 8 гадзін. Праз некалькі месяцаў рабоу новых умовах я адчуў, што ў маю абслугоўваць два станкі. Я падаў гэтым заяву. Просьбу задаволілі. А я апаў сваё абяцанне — на абодвух ках перавыконваў норму. Рыхтуючыда гадавіны нашага вызвалення, я айшоў працаваць на 4 станкі. Без лівага напружання выпрацоўваю працыі ў чатыры разы больш, чым пры рыканце. І якасць яе непараўнальна пэй. У дзень гадавіны прыходу Чыр ай Арміі, 17 верасня, я выканаў дзён норму на 4 станках на 126 процан. Мой месячны заработак перавышае 00 рублёў.

рэба сказаць, што я не адзіны стахаец на камбінаце. У нас ужо 5 чатыстаночнікаў. Комсамольска-маладзёжная гада з 11 ткачоў абслугоўвае 26 нкоў і выконвае месячны план на 112 пантаў.

раўда, ёсць яшчэ ў нас ткачы, якія адным станку не даюць поўнай нормы. У некаторых з іх яшчэ захаваліся старыя пачуцці, старыя адносіны да працы, яны не разумеюць усёй радасці соцыялістычнай працы. Другія яшчэ не аўладалі тэхнікай, не пасябравалі з станком. Днямі дырэкцыя пазначыла мяне інструктарам стаханаўскіх метадаў працы. Першая мая задача — дабіцца, каб кожны ткач перавыконваў норму. І я гэтага дабʼюся. Як можна не выконваць норму, працуем-жа не на капіталістаў, а на карысць сваёй радзімы!

С. МЕЛАМЕД,
ткач-чатырохстаночнік 1-га тэкстыльнага камбіната.

РАДАСНА МНЕ ЗА МАЮ СЯМ'Ю

Чатыры дачкі і сын — гэта багацце, цэлы «капітал». Але выхаваць такую сям'ю ў ранейшых умовах пры ўладзе капіталістаў было цяжка, вельмі цяжка. Я і муж з дзіцячых год працавалі на тэкстыльным прадпрыемстве. Працуючы ўдваіх, мы-б сяк-так пракармілі сваю сям'ю, але не заўсёды работа была: фабрыка 6—7 месяцаў у годзе стаяла, столькі-ж месяцаў мы былі беспрацоўнымі.

За гэты час мы не толькі праядалі ўсё нажытае, але і залязалі па вушы ў даўгі.

А дзеці паступова падрасталі, раслі і расходы. Сярэдняй — Шэйне — добра давалася вучоба, ёй вельмі хацелася скончыць гімназію. Пасля 6-га класа паўшэхнай школы яна паступіла ў другі клас гімназіі. За вучобу прыходзілася плаціць 25 злотых у месяц. І больш аднаго года мы не маглі яе вучыць. Прышлося расстацца з сваёй марай.

Аб гэтым успамінаеш часта. Асабліва цяпер, калі мой «капітал» пачаў прыносіць калі не «прыбытак», то ва ўсякім выпадку многа радасці. Мой сын працаваў на 29-й фабрыцы. Усе яго там хвалілі: стаханавец, грамадскі работнік, вечарамі вучыцца, хлапец расце на вачах. Цяпер яго прызвалі ў Чырвоную Армію. Я ўпэўнена, што там ён будзе перадавым байцом. Старшая дачка — статыстык на чыгуначнай станцыі. Яна таксама карыстаецца ў калектыве вялікім аўтарытэтам. Другая дачка працуе са мной у адным цэху. Мы з ёю спаборнічаем і, здаецца, адна ад другой не

Дэпутат

У Беластоку за многія годы існавання тэкстыльнай прамысловасці выкрышталізаваўся і выхаваўся шматлікі атрад патомственных тэкстыльшчыкаў. Гэта людзі, якія з 10—12-гадовага ўзросту на ўсё жыццё звязвалі свой лёс з прадпрыемствам. Іх вытворчыя біяграфіі пачынаюцца звычайна з некалькіх год бясплатнай работы на гаспадара, потым — праца за грашовую плату. Праца, цяжкая, у цёмным і брудным цэху, у надзвычай антысанітарных умовах. Падрастаючае пакаленне з малых год ішло па шляху бацькоў.

Прадзільшчыца Марыя Пятроўская — тыповы прадстаўнік гэтай групы пролетарыята. Яе бацька — Канстанцін Івановіч Маркоўскі — з дзяцінства працаваў на аддзелцы тканін. Маці — Анна Нікалаеўна — з 14 год прадзільшчыца. Малодшыя сёстры Марыі — Анна і Валенціна — таксама становяцца тэкстыльшчыцамі.

Зразумела, не ўсе яны марылі стаць тэкстыльнымі рабочымі. Анна, напрыклад, хацела скончыць гімназію. Але не было чым плаціць за вучобу. Дзяўчына хадзіла ў парваных туфлях, дрэнна апранутая. Бацька і маці, як і большасць беластоцкіх тэкстыльшчыкаў, мелі работу толькі 4—5 месяцаў у годзе. Мізэрнага заработку нехапала на ўплату крамніку даўгоў, зробленых за час беспрацоўя. Прышлося Анне расстацца са сваімі марамі аб вучобе і пайсці на ўласныя заработкі. Аб размеры яе заработка можна ўжо меркаваць па таму, што доўгачаканыя туфлі яна магла сабе купіць толькі пасля двух год работы. Валя таксама марыла аб вучобе, але і ёй прышлося пайсці на фабрыку.

Дзесяць год працавала Марыя Пятроўская прадзільшчыцай. І раптам яе рабочы стаж перарваўся. У яе нарадзілася дзіця. Пасля родаў яна вярнулася на фабрыку, але ёй адмовілі ў рабоце. Яе месца ўжо было занята. У гэты час яе муж, ліцейшчык, сур'ёзна захварэў. Хлеб зусім вышаў з дому. Марыі прышлося ўтрымліваць сям'ю, а работы, як яна ні старалася, знайсці не магла.

— Займай маё месца за станком, — сказала ёй са слязьмі маці, — табе больш патрэбен заработак. Мы ўжо як небудзь пражывем на заработак бацькі, хоць заработкі гэтыя нязначныя.

Так жылі тэкстыльшчыкі. Дарога была

...

нальнасцей, да сумеснай будоўлі шчаслівага і цікавага жыцця.

Марыя адчула, што ёй нехапае ведаў. Ночы напралёт яна праводзіла за газетамі, вывучала Канстытуцыю, прамовы і артыкулы таварыша Сталіна.

Калі Пятроўскую выбралі дэпутатам

МІЖНАРОДНЫ АГЛЯД

Міжнароднае жыццё азнаменавалася новай падзеяй—узнікненнем вайны паміж Італіяй і Грэцыяй. 28 кастрычніка зранку італьянскі пасланнік у Афінах уручыў грэчаскаму ўраду ноту, патрабуючы ва ультыматыўнай форме «прадаставіць італьянскім узброеным сілам права заняць некалькі стратэгічных пунктаў на тэрыторыі Грэцыі на час прадаўжэння цяперашняй вайны з Англіяй». Грэчаскі ўрад адказаў адмаўленнем. Грэчаскі прэм'ер Метаксас, па вестках Асошыэйтэд Прэс, заявіў таксама італьянскаму пасланніку, што ён разглядае прад'яўленыя яму патрабаванні і «метад, прыменены Італіяй, як аб'яўленне вайны».

Адначасова грэчаскі ўрад звярнуўся за дапамогаю да Англіі. Агенцтва Рэйтэр, спасылаючыся на весткі з аўтарытэтных кругоў, паведамляе, што Англія мае намер задаволіць гэту просьбу і што Грэцыя можа разглядацца як саюзніца Вялікабрытаніі. Фактычна англійскія ўзброеныя сілы ўжо прынялі ўдзел у пачаўшыхся ў той-жа дзень—28 кастрычніка—баявых сутычках.

Неабходна хоць-бы коратка азнаёміцца з Грэцыяй.

Гэта невялікая гарыстая краіна, якая знаходзіцца ў паўднёвай частцы Балканскага поўвострава. У састаў яе тэрыторыі ўваходзяць таксама шматлікія астравы ў Эгейскім і Іонічаскім марах, амываючых Грэцыю і прадстаўляючых як-бы вялікія залівы Міжземнага мора. Насельніцтва Грэцыі ўсяго 6,8 млн. чалавек. Прыродныя рэсурсы краіны, як падглебавыя, так і раслінныя, нязначныя. Прамысловасць развіта слаба. Узброеныя сілы Грэцыі, складаючыя ў мірны час 90 тыс. чалавек, могуць быць давядзены да поўмільёна. Прыродныя ўмовы (горы) аблягчаюць абарону сухапутных граніц Грэцыі, якія да таго-ж за апошнія гады былі ўмацаваны збудаваннем так званай «лініі Метаксаса», налічваючай да 3 тысяч доўгачасовых агнявых точак.

Роля Грэцыі ў міжнародных падзеях вызначаецца стратэгічнымі выгадамі яе геаграфічнага становішча. Тэрыторыя Грэцыі, лічачы і астравы, прадстаўляе як-бы мост, перакінуты ад Балкан да краін Бліжняга Усхода. Востраў Крыт і іншыя астравы займаюць пануючае становішча на шляхах да Егіпта, Суэцкага канала, Сірыі, Палестыны, Турцыі. Востраў Корфу ляжыць ля самага ўваходу ў Адрыятычнае мора, прыкрываючы з флангаў водныя шляхі, злучаючыя Італію з Албаніяй. Такія парты, як Пірэй (паблізу Афін) або Салонікі, уладаюць добра абароненымі гаванямі і забяспечваюць флоту, які на іх базіруецца, спрыяючыя ўмовы для аперацый у зоне ўсяго Усходняга Міжземнага мора. Пералічаныя вышэй пункты і астравы, па думцы замежнага друку, і будуць галоўным аб'ектам барацьбы паміж Італіяй і падтрымліваючай Грэцыю Англіяй.

* *

Германская авіяцыя прадаўжае налёты на Англію гэтак-жа, як і англійская на Германію. Камандуючы англійскай паўднёвай арміяй генерал Окінлек заявіў гэтымі днямі, што небяспека ўтаржэння германскіх войск у Англію зусім не мінавала. Аднак побач з гэтым нямецкія публіцысты пішуць, што ўдар па Англіі не абавязкова наносіць на Брытанскіх астравах, што яго можна нанесці і на Міжземным моры. У міжземнаморскім басейне і чакаюць зараз, як піша замежны друк, найбольш інтэнсіўнага развіцця падзей.

Да гэтага часу адзіным сухапутным фронтам на берагах Міжземнага мора быў егіпецкі, дакладней фронт у паласе граніцы паміж Лівіяй і Егіптам, дзе, па сцвярджэнню італьянскага друку, італьянскае камандаванне ўжо закончыла падрыхтоўку да аднаўлення вялікага наступлення.

«Наступленне гэта,—пісаў лонданскі «Таймс»,—разлічана на ізаляцыю і разбурэнне апорных баз англійскага флота і арміі на Міжземным моры, у Егіпце і ў Палестыне. Наступленне з Лівіі атрымлівае дзейнае падтрыманне з паветра, і як відаць, будзе суправаджацца нападам на Хартум (у Судане) і, быць можа, таксама яшчэ больш глыбокім пранікненнем у Кенію».

Англійская прэса даўно ўжо ўказвала, што пры гэтых умовах праціўнік, магчыма, паспрабуе падмацаваць сваё наступленне з Лівіі радам іншых удараў.

У гэтай сувязі зарубежны друк асвятляе таксама ўзмоцненую дыпламатычную актыўнасць ваюючых дзяржаў міжземнаморскіх і сумежных з імі краін.

23 кастрычніка Гітлер у суправаджэнні германскага міністра замежных спраў Рыбентропа і прадстаўнікоў вярхоўнага германскага камандавання прыбыў на франка-іспанскую граніцу, дзе адбылася сустрэча паміж ім і генералам Франко. На наступны дзень, знаходзячыся ў Францыі, Гітлер прыняў маршала Петэна, а за два дні да таго глава германскай дзяржавы меў гутарку з намеснікам французскага прэм'ера Лавалем. Значэнне гэтых дыпламатычных сустрэч падкрэсліваецца тым фактам, што гэтымі днямі Лаваль назначан французскім міністрам замежных спраў. Адначасова з гэтымі сустрэчамі ў сусветным друку паявіліся весткі аб праекце часовага (да заключэння міру) пагаднення паміж Германіяй і Францыяй. Паводле паведамлення амерыканскага тэлеграфнага агенцтва Асошыэйтэд Прэс, гэты праект прадугледжвае частковае ачышчэнне нямецкімі войскамі акупіраванай імі зоны ва Францыі. Граніца акупіраванай зоны перасоўваецца к поўначы на лінію ракі Сены. Паўднёвая і паўднёва-заходняя часткі Парыжа павінны такім чынам перайсці пад кантроль урада маршала Петэна. Германія аслабаняе таксама французскіх палонных. Урад Петэна ў сваю чаргу перадае Германіі французскія ваенна-марскія базы ў Тулоне (на поўдні Францыі), у Дакары (у Заходняй Афрыцы), у Бізерце (Туніс), у Касабланку (Марока), а таксама французскія паветраныя базы ў Паўночнай Афрыцы і Сірыі. Пры гэтым абарона пералічаных баз паранейшаму ўскладаецца на ахоўваючыя іх зараз сілы французскага флота.

У даны момант гэты праект абмяркоўваецца французскім урадам. Ёсць весткі, што некаторыя члены цяперашняга французскага кабінета гатовы былі-б падпісаць пагадненне, якое ідзе нават далей ізложанага вышэй праекта—аж да аб'яўлення Францыяй вайны сваёй нядаўняй саюзніцы Англіі. Амерыканскі друк адзначае, што ў асяроддзі цяперашніх правіцеляў Францыі далёка няма аднагалосся ў гэтым пытанні. Рад паведамленняў з Францыі пацвярджае наяўнасць унутранай барацьбы ў кіруючых кругах Францыі.

Прэзідэнт ЗША Рузвельт, як вядома, палічыў неабходным звярнуцца да маршала Петэна са спецыяльным пасланнем, у якім ён, па вестках англійскай і амерыканскай прэсы, папярэджвае, што ЗША не акажуць ніякай дапамогі Францыі, калі апошняя будзе супрацоўнічаць з Германіяй. Рузвельт папярэджвае таксама, што ў выпадку такога супрацоўніцтва амерыканскія рэспублікі акупіруюць французскія калоніі ў Вест-Індыі.

Адносіны паміж Англіяй і ЗША з'яўляюцца вельмі істотным фактарам міжнароднай сітуацыі. Вашынгтонскі карэспандэнт амерыканскага газетнага траста Скрыпс Говард—Дэні характарызуе гэтыя адносіны так: «Англа-амерыканскае супрацоўніцтва,—піша ён,—ужо ўключае сумесныя дзеянні штабаў ваенна-марскіх флотаў абодвух краін, абмен сакрэтнымі ваеннымі і разведчымі весткамі, а таксама цеснае супрацоўніцтва на эканамічным і дыпламатычным франтах». У гэтай сувязі даволі цікава напомніць паведамленне амерыканскага журнала «Ньюс-Уік» аб тым, што ўрад ЗША дазволіў Англіі закупіць у Злучаных Штатах сакрэтныя амерыканскія прыцэлы для бамбардыровачнай авіяцыі. Па вестках «Нью-Йорк тэлеграм» 80 проц. усёй вытворчасці самалётаў у ЗША зараз накіроўваецца ў Англію. Англійскі пасол у Вашынгтоне лорд Лаціан, які нядаўна прыбыў з ЗША ў Лондан, заявіў, што амерыканскія самалёты паступаюць у даны момант у Англію сотнямі.

Брытанскі ўрад і камандаванне вядуць зараз у міжземнаморскім басейне дзейную ваенную і ваенна-дыпламатычную падрыхтоўку да прадстаячых падзей.

Састаў міжземнаморскай англійскай эскадры папоўнен. У Егіпет прыбываюць новыя падмацаванні з метраполіі і з брытанскіх уладанняў на Ўсходзе. У гэтай сувязі можна напомніць хоць-бы паведамленне аб сканцэнтраванні англійскіх транспартных суднаў на востраве Цэйлон і на няўдалую спробу італьянскіх мінаносцаў атакаваць англійскія транспарты ў Красным моры. Нядаўні бой каля Сіцыліі, калі некалькі італьянскіх эсмінцаў былі патоплены агнём брытанскіх крэйсераў, паказвае, што марскія камунікацыі італьянскай арміі ў Лівіі лёгка могуць аказацца пад сур'ёзнай пагрозай разрыву.

Сусветная прэса надае вялікае значэнне візіту англійскага ваеннага міністра Ідэна ў Егіпет: «У Егіпце, — піша лонданская «Дэйлі тэлеграф», — Ідэн ушчыльную зоймецца пытаннямі аб італьянскім фактары ў праблеме вайны... У Каіры ён будзе мець магчымасць грунтоўна абмеркаваць шматлікія праблемы». Паводле вестак зарубежнага друку гутаркі Ідэна з егіпецкім каралём Фаруком павінны ўдакладніць пазіцыі Егіпта. Каірскі карэспандэнт «Ньюс кронікл» паведамляе аб заключэнні пагаднення адносна фінансіравання Англіяй абаронных мерапрыемстваў Егіпта.

* *

17 кастрычніка пасля трохмесячнага перарыву аднавілася перакідка ваенных грузаў па дарозе Бірма—Кітай. Не гледзячы на налёты японскай бамбардыровачнай авіяцыі, дарога функцыяніруе. 16 кастрычніка ўступіла ў сілу ўведзенае ў ЗША эмбарго (забарона) на вываз жалезнага лому ў Японію. Эмбарго на вываз высокаякаснага бензіна і абсталявання для вытворчасці гэтага бензіна, як вядома, дзейнічае ўжо на працягу доўгага часу. У перагаворах з уладамі Галандскай Індыі японская эканамічная дэлегацыя аказвала, паводле слоў амерыканскага друку, узмоцненае даўленне на сваіх контрагентаў, дабіваючыся пагаднення аб снабжэнні Японіі авіяцыйным бензінам і аб разрыве кантрактаў адносна паставак авіяцыйнага бензіна з Галандскай Індыі ў Англію. Токіо разлічвала такім чынам хоць-бы часткова паралізаваць уплыў забарончых мерапрыемстваў урада ЗША. Аднак пакуль што гэта не ўдалося. Паводле апошніх вестак перагаворы паміж Японіяй і Галандскай Індыяй прыпынены, і глава японскай дэлегацыі Кобаясі выехаў з Батавіі (на востраве Ява) у Токіо.

У Інда-Кітаі канцэнтрацыя японскіх войск прадаўжаецца. Паступаюць паведамленні аб прыбыцці ўсё новых і новых атрадаў, роўна як і аб новых японскіх патрабаваннях. У сваю чаргу, усё больш схіляючыйся да японскай арыентацыі ўрад Таі (Сіям) прад'яўляе шырокія тэрытарыяльныя патрабаванні ўладам Інда-Кітая. На граніцы паміж Таі і Інда-Кітаем сітуацыя становіцца ўсё больш напружанай. Пасланнік ЗША ў Таі заявіў, што Злучаныя Штаты супярэчаць супроць якога-б та ні было змянення зараз існуючых граніц у басейне Ціхага акіяна.

Злучаныя Штаты прадаўжаюць паскоранымі тэмпамі ўзмацняць свае ўзбраенні на Гавайскіх астравах і на Філіпінах. Марскі міністр ЗША Нокс, адказваючы на пытанне прадстаўнікоў друку, ці маюць намер Злучаныя Штаты сілай абараняць Філіпіны, заявіў, што амерыканскі марскі флот будзе абараняць усе амерыканскія ўладанні.

І. МІКУСОН.

Павелічэнне вытворчасці самалётаў у ЗША

Паводле паведамлення газеты «Нью-Йорк таймс», ваеннае міністэрства ЗША мае намер прасіць кангрэс асігнаваць дадаткова каля 2 мільярдаў долараў на пабудову 20 тысяч бамбардыроўшчыкаў. (ТАСС).

Англа-германская вайна

Германскія паведамленні

БЕРЛІН, 1 лістапада. (ТАСС). Вярхоўнае камандаванне германскай арміі паведамляе: «З прычыны неспрыяючых метэаралагічных умоў, англійская авіяцыя ўчора бяздзейнічала. Нашы-ж самалёты паранейшаму прадаўжалі бамбардыроўку Лондана і іншых важных у ваенных адносінах аб'ектаў у Паўднёвай, Цэнтральнай і Заходняй Англіі. У Бірмінгаме і ў паўднёвым прадмесці Брыстоля паспяховай бамбардыроўцы падвергліся ваенныя заводы. У выніку налёту на склады боепрыпасаў на захад ад Лондана некаторыя з іх узарваліся. Бамбардыроўкай выклікана крушэнне поезда. У часе налётаў на англійскія аэрадромы зарэгістраваны прамыя пападанні ў ангары, склады і сховішчы. На брэючым палёце нашы лётчыкі абстралялі з кулямётаў і пашкодзілі некалькі англійскіх самалётаў, якія знаходзіліся на адным аэрадроме. На захад ад Ірландыі нашай авіяцыяй патоплена англійскае транспартнае судно водазмяшчэннем каля 6.000 тон. Ля паўднёва-ўсходняга ўзбярэжжа Англіі быў рассеян караван непрыяцельскіх суднаў. Адзначана некалькі прамых пападанняў. Адно судно, даўшы моцны крэн, вымушана было астанавіцца. Над заходнім узбярэжжам Нарвегіі ў паветраным баі збіты два непрыяцельскія самалёты. Германская авіяцыя страт не мела».

Германскае інфармацыйнае бюро паведамляе, што ў адным з гарадоў паўднёвага ўзбярэжжа Англіі ў выніку дзеянняў германскай авіяцыі загарэлася паблізу вакзала некалькі пакгаузаў. Пажар быстра перакінуўся на іншыя аб'екты.

У Лондане ў выніку паветранай бамбардыроўкі ўспыхнулі пажары. Адбыліся ўзрывы таксама ў раёне Сіці. У паўднёва-заходняй частцы горада цяжка пашкоджаны збудаванні буйнага завода.

Многа бомб скінута з брэючага палёту на аэрадром на поўнач ад Лондана. Ёсць падставы меркаваць, што каля 30 непрыяцельскіх самалётаў выведзена са строю.

Англійскія паведамленні

ЛОНДАН, 1 лістапада. (ТАСС). Афіцыяльна паведамляецца, што ў ноч на 1 лістапада адзначана новае скарачэнне дзеянняў непрыяцельскай авіяцыі над Англіяй. Было скінута некалькі бомб, галоўным чынам, ва Усходняй Англіі, у раёне Лондана і ў адным з гарадоў у цэнтры краіны. Страты нязначныя, колькасць афяр невялікая.

Агенцтва Рэйтэр паведамляе, што ўчора да поўдня германская авіяцыя праяўляла нязначную актыўнасць. Пасля поўдня германскія самалёты зрабілі налёт на розныя пункты краіны. Матэрыяльныя страты нязначныя.

Ноччу непрыяцельскія самалёты скінулі бомбы ў некаторых раёнах краіны.

У ноч на 31 кастрычніка англійская авіяцыя бамбардыравала акупіраваныя Германіяй парты Флісінген, Антверпен і германскі порт Эмдэн. Многа бомб скінута на Вальхавен, дзе ўзніклі вялікія пажары.

Грэка-італьянская вайна

НЬЮ-ЙОРК, 1 лістапада. (ТАСС). Паводле паведамленняў амерыканскіх тэлеграфных агенцтваў, корпус італьянскіх войск уступіў 29 кастрычніка на грэчаскую тэрыторыю, аднак быў адбіт.

У афіцыяльных грэчаскіх кругах заяўляюць, што грэчаскае камандаванне [illegible]

Грэчаскі флот падвергнуў 30 кастрычніка моцнай бамбардыроўцы італьянскія пазіцыі [illegible]

Грэчаскія ваенныя караблі [illegible]

ЛОНДАН, 1 лістапада. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр паведамляе [illegible]

Італьянскія войскі з лёгкай горнай артылерыяй [illegible] Яніна [illegible]

На ўсім паўночным фронце [illegible]

Паўночна-ўсходні праход [illegible]

Другі праход [illegible]

30 і 31 кастрычніка італьянцы [illegible]

Дзяржаўны Беларускі Вялікі тэатр оперы і балета [illegible]
ЧЫО-ЧЫО-САН [illegible]

Першы Беларускі Дзяржаўны [illegible] драматычны тэатр
[illegible] АПОШНІЯ [illegible]

[illegible] ТРЫЛЬБІ [illegible]
[illegible] ПІКАВАЯ ДАМА [illegible]
[illegible] КУНІЛЕМЛЕХ [illegible]
ШВЕСТЭР
Пачатак у 8 г. 30 м. вечара.
Бліжэйшая прэм'ера ЗА АКІЯНАМ

Дзіцячы кінотэатр АСАЛЬ

[illegible] «КРЭСЬЦЯНЕ» [illegible]

Кінотэатр «Навіны дня»
1. Саюзкіножурналы №№ 95 і 96.
2. Журнал «Савецкая Беларусь» № 58.

ДЗЯРЖАЎНЫ ЯЎРЭЙСКІ ТЭАТР БССР
Гэтымі днямі — прэм'ера
Я. Гордзін
ЗА АКІЯНАМ
(Крэйцэрава саната)
Праводзіцца папярэдні продаж білетаў.

МАР'ІНАГОРСКАМУ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАМУ ТЭХНІКУМУ
патрабуецца выкладчык
БЕЛАРУСКАЙ І РУСКАЙ МОВЫ І ЛІТАРАТУРЫ.
Заявы пасылаць па адрасу: ст. Пухавічы, Мінскай області, Мар'інагорскаму сельскагаспадарчаму тэхнікуму.

ПАТРАБУЕЦЦА
БУХГАЛТАР-КАСІР.
Даведацца па тэл. 21-360.

Кінотэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА»
Сяння і штодзённа
новы музыкальна-мастацкі фільм
МУЗЫКАЛЬНАЯ ГІСТОРЫЯ
Рэжысёры А. Івановскі, Г. Рапапорт.
У галоўных ролях: засл. арт. РСФСР ордэнаносец С. Лемешаў, [illegible] Э. Гарын і інш.
Вытворчасць [illegible] кіностудыі «ЛЕНФІЛЬМ».
Штодзённа 4 сеансы. Пачатак у 6, 7.30, 9.15 і 11 г. веч.

КУПЛЯЮЦЬ НАСЕННЕ
ГАРОДНЫХ КУЛЬТУР І КАРМАВЫХ КАРНЯПЛОДАЎ
(капусты, буракоў, морквы, бручні, агуркоў, турнэпса і інш.)
ад калгасаў і соўгасаў
канторы «СОРТСЕМОВОЩЬ»
ПРАЗ СВАЕ ЗАГАТОЎЧЫЯ ПУНКТЫ, якія знаходзяцца ў Віцебску, Оршы, Дуброўне, Мінску, Смалявічах, Слуцку, Бабруйску, Клічаве, Кіраве, Быхаве, Рагачове, Журавічах, Ветцы, Церахоўцы, Уваравічах, Хойніках, Брагіне і Баранавічах.
За даведкамі звяртацца на ЗАГОТПУНКТЫ ў вышэйуказаных раёнах і АБЛАСНЫЯ КАНТОРЫ «СОРТСЕМОВОЩЬ», якія знаходзяцца: Віцебская — у гор. Оршы, Пролетарская 9; Мінская—гор. Мінск, Свердлоўская 24; Магілеўская — гор. Бабруйск, Сацыялістычная 85; Гомельская — м. Церахоўка, Савецкая 17; Палеская — м. Хойнікі, Новабудаўнічая 26 і Баранавіцкая міжабласная — гор. Баранавічы, Чырвонаармейская 42.
БЕЛКАНТОРА «СОРТСЕМОВОЩЬ».

ВАЕННЫ КАБІНЕТ ДОМА ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

Да XXIII гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі ў мінскім Доме Чырвонай Арміі імені маршала Савецкага Саюза К. Е. Варашылава адкрываецца ваенны кабінет. [illegible]

[illegible]

У мінскім Палацы піянераў і акцябрат

Мінскі Палац піянераў і акцябрат [illegible]

[illegible]

Новыя жылыя дамы для рабочых

ВІЦЕБСК. (Кар. «Звязды»). [illegible]

Творчы вечар кампазітара Аладава

[illegible]

ПАВЕДАМЛЕННІ

[illegible]

...і ВКП(б)».

Па парадку дня: аб культурным крузе большэвіка; абмен вопытам работы над вывучэннем гісторыі партыі.

Запрашаюцца сакратары партарганізацый [illegible]

КАГАНОВІЦКІ РК КП(б)Б.

У ДОМЕ ПАРТЫЙНАЙ АСВЕТЫ МІНГАРКОМА КП(б)Б

[illegible] дзецца лекцыя на тэму «Вучэнне маркс[illegible]ма-ленінізма аб пралетарскай рэвалюцы[illegible]». Чытае загадчык кафедры асноў маркс[illegible]ма-ленінізма педінстытута тав. Позняк.

Білеты можна атрымаць у раённых [illegible]мітэтах КП(б)Б.

Нам. адказнага рэдактара І. Б. ШЛЯФ[illegible]

МІНСКІ ТРЭСТ СТАЛОВЫХ, РЭСТАРАНАЎ І КАФЭ
ДА КАСТРЫЧНІЦКІХ СВЯТ
ФАБРЫКА-КУХНЯ, РЭСТАРАНЫ І СТАЛОВЫЯ ТРЭСТА
ПРЫМАЮЦЬ ПАПЯРЭДНІЯ ЗАКАЗЫ
НА АРГАНІЗАЦЫЮ БАНКЕТАЎ, ВЕЧАРОЎ І ТАВАРЫСКІХ СУСТРЭЧ у клубах, установах і на даму.
У дні свята ў рэстаранах і сталовых ЗНАЧНА ПАШЫРАЕЦЦА АСАРТЫМЕНТ ГАРАЧЫХ БЛЮД, ХАЛОДНЫХ ЗАКУСАК, КАНДЫТАРСКІХ ВЫРАБАЎ і інш.
4 і 5 лістапада рэстараны працуюць да 2-х гадзін ночы, а сталовыя №№ 1 і 8 і кафетэрый — да 1 гадзіны ночы.
6, 7 і 8 лістапада рэстараны працуюць да 3-х гадзін ночы, а сталовая № 8 — да 2-х гадзін ночы.
ПАПЯРЭДНІЯ ЗАКАЗЫ ПРЫМАЮЦЬ:
рэстаран № 2 — Савецкая, 96, тэл. 25-588;
рэстаран № 6 «Еўропа» — Ленінская 9/1, тэл. 22-321;
рэстаран № 9 «Беларусь» — рог. вул. Кірава і Валадарскага, тэл. 20-028 (прасіць рэстаран);
рэстаран фабрыкі-кухні — Свердлоўскі тупік, тэл. 22-427 і 25-530;
сталовая № 8 — Інтэрнацыянальная, 10, тэл. 20-821;
сталовая № 1 — рог вул. Фрунзе і Першамайскай, тэл. 23-846.
ТРЭСТ РЭСТАРАНАЎ І КАФЭ.

Мар'іна-Горскі сельскагаспадарчы тэхнікум
аб'яўляе НАБОР СТУДЭНТАЎ
НА 1940/41 ВУЧЭБНЫ ГОД НА ПЕРШЫ КУРС
паляводчага і пладовага аддзяленняў
У тэхнікум прымаюцца асобы ва ўзросце ад 15 да 35 год, скончыўшыя 7 класаў сярэдняй школы.
Іспыты па Канстытуцыі, геаграфіі, беларускай і рускай мовах і [illegible] вышэйуказаных дысцыплінах ацэнкі «выдатна», прымаюцца на першы курс без іспытаў.
ПРЫЁМ ЗАЯЎ ДА 10 ЛІСТАПАДА.
Іспыты з 10 па 15 лістапада.
Без іспытаў прымаюцца таксама асобы ў парадку пераводу з іншых вучэбных устаноў на ўсе чатыры курсы.
Заявы падаюцца на імя дырэктара тэхнікума з прыкладаннем наступных дакументаў: пасведчання аб асвеце (у арыгінале), метрычнай выпіскі, даведкі аб стане адароўя, а таксама 2-х фотакартак.
Залічаныя ў тэхнікум забяспечваюцца інтэрнатам і стыпендыяй згодна пастановы СНК СССР ад 2 кастрычніка 1940 года.
Заявы з дакументамі пасылаць па адрасу: ст. Пухавічы, Мінскай вобласці, Мар'іна-Горскаму сельскагаспадарчаму тэхнікуму.
ДЫРЭКЦЫЯ.

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Мінск, Савецкая, 49. Тэлефоны рэдакцыі: адказны рэдактар — 20-000 (камутатар) дадатковы 102. Прыёмная рэдактара — 2-13-32, намесніка адказнага рэдактара — 2-31-88, адказнага сакратара — 2-13-53, намесніка адказнага сакратара — 2-24-12, сакратарыята — 2-39-55. Аддзелаў: заг. партыйнага аддзела — 2-18-46, літработнікаў — 2-13-56, заг. аддзела прапаганды і агітацыі — 2-51-89, заг. эканамічнага аддзела — 2-08-30, літработнікаў — 2-15-56, літработнікаў па літаратуры і мастацтву, школах і ваенна-фізкультурнай рабоце — 2-18-85, унутранай інфармацыі — 2-13-99, аддзела рабселькораў і пісем працоўных — 2-08-44 і 2-18-45, заг. выдавецтва — 2-13-58, бухгалтэрыі выдавецтва і аддзела аб'яў — 2-13-60, выпускаючага — 2-47-68, карэктарскай — 2-13-57.
У3592. Мінск, друкарня «Звязды», Савецкая, 49. Кр., Ш., Ш.